

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

11 februari 2009

ONTWERP VAN WOONZORGDECREET

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Tom Dehaene en mevrouw Vera Van der Borght**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack,
de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

mevrouw Sonja Claes, de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera
Jans, de heer Luc Martens;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van
der Borgh;

de heer Bart Caron, mevrouw Elke Roex, de heer Bart Van
Malderen.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer
Johan Deckmyn, mevrouw An Michiels, de heer Leo Pieters;

de heer Paul Delva, de dames Cindy Franssen, Kathleen
Helsen, Tinne Rombouts;

de dames Hilde Eeckhout, Fientje Moerman, de heer Bob
Verstraete;

de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, de heer Flor
Koninckx.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

mevrouw Helga Stevens.

Zie:

1975 (2008-2009)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag over hoorzitting
- Nr. 4: Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Veerle Heeren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
1. Inleiding.....	4
2. Versterking en vernieuwing in de thuiszorg	5
2.1. Gezinszorg wordt uitgebreid met aanvullende thuiszorg	5
2.2. Aandacht voor een veilige en aangepaste woning.....	5
2.3. Aandacht voor vereenzaming en netwerkvorming	6
2.4. Uitbreiding van tijdelijke opvangmogelijkheden	6
3. De assistentiewoning als een woonaanbod gerelateerd aan individuele noden.....	6
4. Een woonzorgcentrum met aandacht voor het welzijn van de bewoner	7
5. Een zorgaanbod in samenspraak: geen verdeelde maar gedeelde zorg.....	8
5.1. De organisatie van multidisciplinair overleg over individuele patiënten	8
5.2. De mogelijkheid om vanuit de thuiszorg zorg te verlenen in het woonzorgcentrum	8
5.3. Het woonzorgcentrum kan zorg verlenen bij de mensen thuis.....	8
5.4. Woonzorgnetwerk	8
6. Kwaliteitsregulering en erkenning op drie niveaus.....	9
6.1. Aanmeldingsplicht	9
6.2. Erkenning	9
6.3. Supplementaire kwaliteitseisen en Vlaamse subsidiëring.....	9
7. Betaalbaarheid van de zorg.....	10
II. Algemene bespreking	10
1. Uiteenzetting door de heer Erik Tack	10
2. Uiteenzetting door de heer Leo Pieters	11
3. Uiteenzetting door mevrouw Mieke Vogels.....	11
4. Uiteenzetting door de heer Tom Dehaene	12
5. Uiteenzetting door mevrouw Vera Van der Borgh	13
6. Uiteenzetting door mevrouw Elke Roex.....	13
7. Uiteenzetting door mevrouw Greet Van Linter.....	14
8. Uiteenzetting door de heer Felix Strackx	15
9. Antwoord van de minister.....	15
10. Repliek van de leden	20
III. Artikelsgewijze bespreking.....	20
IV. Stemming.....	35
Tekst aangenomen door de commissie	36

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het ontwerp van Woonzorgdecreet op 6, 13 en 27 januari 2009. Op 9 december 2008 werd reeds een hoorzitting gewijd aan het ontwerp van Woonzorgdecreet. Het verslag van die hoorzitting is terug te vinden in *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 1975/3. De amendementen bij dit ontwerp van decreet vindt men terug in *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 1975/2 en nr. 1975/4.

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW VEERLE HEEREN, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

1. Inleiding

Minister *Veerle Heeren* verduidelijkt dat de thuiszorg geregeld wordt door het decreet van 14 juli 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg (het zogenaamde Thuiszorgdecreet). De residentiële zorg voor ouderen wordt bepaald door het decreet van 5 maart 1985 houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van voorzieningen voor bejaarden (het zogenaamde Ouderendecreet) en de decreten inzake voorzieningen voor bejaarden, gecoördineerd door middel van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1991.

Begin 2009 bestaat de behoefte aan vernieuwde krachtlijnen voor beide decreten, gebaseerd op een gemeenschappelijk denkkader en met bijzondere aandacht voor kwaliteit en continuïteit van zorg, in zowel de thuiszorg als in de ouderenzorg. Het ontwerp van decreet vertolkt deze nieuwe krachtlijnen en verwezenlijkt een belangrijke bepaling uit het Vlaamse regeerakkoord: een geïntegreerd woonzorgdecreet.

Het ontwerp van Woonzorgdecreet combineert bestaande en nieuwe zorgvormen in de thuiszorg, de thuiszorgondersteunende en -aanvullende zorg, en de residentiële ouderenzorg. Het versterkt en vernieuwt de thuiszorg, en stimuleert tegelijk het residentiële aanbod in de ouderenzorg om meer thuiszorgondersteunend en -aanvullend te werken.

Het ontwerp van Woonzorgdecreet schuift drie prioritaire doelstellingen naar voren. Zorg op maat van

de gebruiker aanbieden, en een kwaliteitsvol zorgcontinuüm creëren door zelfzorg, mantelzorg en professionele zorg correct en individueel aangepast in te zetten. De regelgeving inzake zorg, wonen en welzijn actualiseren en beter op elkaar afstemmen, met als doel de samenwerking tussen thuiszorg, residentiële zorg en thuiszorgondersteunende zorg te vergemakkelijken en aan te moedigen. Ten slotte de kwaliteit van wonen en zorg verhogen door passend in te spelen op de individuele fysieke en psychische noden van de zorgvrager, met voldoende aandacht voor sociale inclusie en het welzijn van de zorgbehoevende.

Het ontwerp van Woonzorgdecreet is een kaderdecreet, dat de krachtlijnen definieert voor een woon- en zorgbeleid dat flexibel kan inspelen op de ontwikkelingen van de 21e eeuw. Het vernieuwde woonzorgbeleid heft daarom een aantal belemmeringen op in de bestaande regelgeving.

De minister vestigt de aandacht op het derde deel van de memorie van toelichting, dat de demografische ontwikkeling behandelt. Het ontwerp van Woonzorgdecreet betekent een uitdaging voor de toekomst. De Vlaamse overheid dient zich bewust te zijn dat de onafwendbare groei van het aantal zorgbehoevenden een uitbreidingsbeleid noodzakelijk maakt. Dergelijk uitbreidingsbeleid vergt de nodige financiële middelen, naast inspanningen op het vlak van opleiding en werkgelegenheid om de nodige gekwalificeerde zorgverleners aan te trekken.

Daarnaast dient een programmatie opgesteld voor de nieuwe of gewijzigde zorgvormen uit dit ontwerp van decreet. De programmatie voor de erkende voorzieningen moet geëvalueerd en bijgestuurd worden, op basis van verfijnde parameters of aangepaste wegingsfactoren voor bepaalde leeftijdsgroepen naar gelang van het verwachte zorgbehoefteprofiel.

Met dit ontwerp van decreet is het werk niet af. Het vormt de basis voor het woonzorgbeleid van de toekomst. Het ontwerp van decreet zal inhoudelijk, programmatorisch en financieel dienen te worden vertaald, om zodoende een passend antwoord te geven op de diverse zorgnoden van zorgbehoevenden, zieken en ouderen.

Vervolgens gaat de minister dieper in op zes thema's: (1) versterking en vernieuwing in de thuiszorg, (2) de assistentiewoning als een woonaanbod gerelateerd aan individuele noden, (3) het woonzorgcentrum met aandacht voor het welzijn van de bewoner, (4) het

zorgaanbod in samenspraak: geen verdeelde, maar gedeelde zorg, (5) kwaliteitsregulering en erkenning op drie niveaus en (6) aandacht voor de betaalbaarheid van de zorg.

2. Versterking en vernieuwing in de thuiszorg

2.1. *Gezinszorg wordt uitgebreid met aanvullende thuiszorg*

Het ontwerp van Woonzorgdecreet beoogt aanvullend op de persoonsverzorging en huishoudelijke ondersteuning door verzorgenden, de taken schoonmaakhulp, karweihulp en oppashulp te erkennen als specifieke zorgtaken in de ondersteuning van de zorgbehoevende en zijn familie. De dienst voor gezinszorg zal worden omgevormd tot een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, waarin de bestaande diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg worden geïntegreerd. Er kan eveneens gewerkt worden op basis van een samenwerkingsakkoord.

De zorgnoden worden gecentraliseerd onderzocht door de dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, onafhankelijk van de aard van de aanmeldingsvraag. Op die manier hoeft de gebruiker zijn zorgnood maar één keer te laten indiceren.

Vertrekkende vanuit deze indicatiestelling zal een maximale flexibele inzet van juist gekwalificeerd personeel voor specifieke zorgtaken worden nagestreefd. Zorgtaken in de aanvullende thuiszorg zullen maximaal worden toevertrouwd aan laaggeschoold personeel of doelgroepwerknemers.

De persoonsverzorging vormt in tegenstelling tot de schoonmaakhulp, karweihulp en oppashulp bij uitstek een zorgvorm die enkel kan worden verricht door personen die beantwoorden aan de kwalificatievereisten van een verzorgende. Daarnaast zijn de verzorgenden ook specifiek opgeleid om psychosociale en pedagogische ondersteuning en begeleiding te bieden die verband houden met de persoonsverzorging en huishoudelijke ondersteuning.

Zonder de kwetsbaarheid van de doelgroep uit het oog te verliezen streeft de minister naar een gezonde verhouding tussen het aandeel persoonsverzorging, huishoudelijke ondersteuning en aanvullende thuiszorg in het takenpakket van de verzorgende. Ze zal erover waken dat verzorgenden maximaal worden

ingezet voor zorgtaken die niet door lager gekwalificeerd personeel kunnen worden uitgevoerd.

Integratie van of samenwerking tussen diensten voor logistieke hulp en diensten voor gezinszorg is niet evident. Dat geldt zeker voor poetsdiensten van lokale besturen die geen initiatiefnemer zijn van een erkende dienst voor gezinszorg. Het kan voor dergelijke poetsdiensten onmogelijk zijn om een samenwerkingsverband af te sluiten met een partner die hetzelfde werkingsgebied bedient. In andere gevallen dienen ze samenwerkingsverbanden aan te gaan met meerdere diensten voor gezinszorg om de zorgbehoevende personen in de lokale gemeenschap te kunnen bedienen. Onder meer voor deze diensten bestaat de mogelijkheid om erkend te worden als dienst voor logistieke hulp.

2.2. *Aandacht voor een veilige en aangepaste woning*

Het decreet van 14 juli 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg definieert het uitlenen van personenalarmtoestellen en het organiseren van een alarmcentrale, het uitlenen van en het verstrekken van advies over verschillende soorten hulpmiddelen voor de gebruiker, het geven van advies over aanpassingen van de woning en over technologie, en het aanbieden van ergotherapeutische begeleiding, als optionele werkzaamheden van het regionaal dienstencentrum.

Gezien de technologische ontwikkeling, de toeneemende differentiatie en het belang van een veilige en aangepaste woning voor de thuiszorg, worden deze werkzaamheden in het ontwerp van Woonzorgdecreet verplicht. In het verlengde van de advisering over woningaanpassing en het ergotherapeutische advies, wordt optioneel een nieuwe en bijkomende opdracht aan de regionale dienstencentra toegekend: de begeleiding van woningaanpassing.

Deze begeleiding beoogt personen die niet in staat zijn om zelf de noodzakelijke woningaanpassingen te laten uitvoeren. Het betreft mensen voor wie, vanwege hun beperkingen, de drempels sociaal, financieel en/of praktisch organisatorisch te hoog zijn om de vereiste werken te laten uitvoeren. De begeleiding van woningaanpassing kan onder meer bestaan uit helpen zoeken en contracteren van de meest geschikte uitvoerder(s), begeleiden van de administratieve formaliteiten en van de aanvragen van sociale voordelen en tegemoetkomingen of toezicht houden op

de werken. Minister Heeren verwijst naar de Limburgse woonzorgteams, die ze als een proefproject beschouwt.

Begeleiding van woningaanpassing is een bijzondere en tijdsintensieve opdracht voor een selecte doelgroep. Het betreft een activiteit die in de toekomst verdere exploratie en evaluatie verdient, alsook een specifieke financiële ondersteuning door de overheid, zodat dienstencentra maximaal aangemoedigd worden om deze taak ook effectief op te nemen. De minister benadrukt sterk het belang van deze begeleiding gezien het de ambitie is mensen zo lang mogelijk kwalitatief thuis te laten wonen.

2.3. Aandacht voor vereenzaming en netwerkvorming

Het ontwerp van Woonzorgdecreet wenst de lokale dienstencentra te versterken als een partner in de thuiszorg, die zich richt tot personen met bepaalde zorgnoden, en slechts in mindere mate tot een algemeen doelpubliek. Het lokaal dienstencentrum richt zich daarbij in het bijzonder tot personen in beginnende zorgsituaties, die door het aanbod in het dienstencentrum aangemoedigd worden om zo veel als mogelijk de professionele zorgverlening aan huis uit te stellen of deze zo beperkt mogelijk te houden. In die zin vervult het dienstencentrum een belangrijke preventieve rol. Het ontwerp van decreet beoogt tevens de garantie dat elke gebruiker in een leefgemeenschap die over een lokaal dienstencentrum beschikt, aanspraak kan maken op bepaalde vormen van zorg. Daartoe wordt het aantal optionele werkzaamheden van het lokaal dienstencentrum beperkt en worden de volgende werkzaamheden verplicht: activiteiten van algemeen informatieve, vormende en recreatieve aard, hygiënische zorg, warme maaltijden, hulp bij het uitvoeren van boodschappen, buurthulp en ten slotte initiatieven die de mobiliteit bewerkstelligen of verhogen.

Het centrum organiseert deze werkzaamheden op een laagdrempelige en uitnodigende wijze. De werkzaamheden moeten zich lenen tot lotgenotencontact en sociaal verkeer. Het lokaal dienstencentrum wordt op dit vlak geadviseerd door een vertegenwoordiging van de lokale socioculturele verenigingen in de centrumraad van het dienstencentrum. Het lokaal dienstencentrum werkt ook actief aan de toegankelijkheid van het aanbod voor minder bereikbare gebruikers, zoals nieuwkomers en etnisch-culturele minderheden. Optioneel kan het lokaal dienstencen-

trum personenalarmsystemen uitlenen en een personenalarmcentrale organiseren.

2.4. Uitbreiding van tijdelijke opvangmogelijkheden

Dit ontwerp van decreet bevestigt de diensten voor oppashulp in hun werking. Deze diensten organiseren vrijwilligersgezelschap en toezicht bij de zorgbehoevende persoon thuis. Daarnaast worden er bijkomende mogelijkheden gecreëerd voor de dagverzorgingscentra. Occasioneel kan er nachtopvang worden aangeboden in het dagverzorgingscentrum. Er wordt decretaal in de mogelijkheid voorzien om dagverzorgingscentra op te starten die zich richten tot specifieke doelgroepen, zoals palliatieve dagcentra. In elke gemeente worden vijf plaatsen voor een dagverzorgingscentrum vrijgemaakt in de programmatie.

Complementair aan het bestaande kortverblijf wordt het herstelverblijf als nieuwe zorgvorm geïntroduceerd. In tegenstelling tot het kortverblijf is het herstelverblijf niet leeftijdsgebonden, en niet verbonden aan een rustoord of woonzorgcentrum. Het herstelverblijf beoogt daarnaast een specifieke doelgroep, namelijk personen die een heelkundige ingreep hebben ondergaan of aan een ernstige aandoening hebben geleden, gepaard gaande met een ziekenhuisopname of een langdurige onderbreking van de normale activiteiten. Het herstelverblijf heeft als basisdoelstelling het aanbieden van revalidatie waardoor na het tijdelijke verblijf het zelfstandig functioneren in het natuurlijke thuismilieu weer mogelijk wordt.

Ten slotte wordt ook de dienst voor gastopvang toegevoegd aan het gedifferentieerde pakket van tijdelijke opvangvormen. Opvang in een gastgezin is een alternatieve zorgvorm die beoogt dat een persoon langer in zijn thuissituatie kan blijven door tijdelijke opvang in een gastgezin overdag, 's nachts of gedurende een korte periode. De dienst voor gastopvang coördineert de vraag en het aanbod voor gastopvang.

3. De assistentiewoning als een woonaanbod gerelateerd aan individuele noden

'Aangepast' wonen in de serviceflats werd uitgebreid door het aanbieden van facultatieve dienstverlening en een permanent bemand oproepingssysteem.

Omdat de zorgvraag toeneemt en het antwoord niet steeds toereikend is, is het nodig om het aspect 'zorg' binnen een aangepaste woonomgeving sterker te benadrukken. Streefdoel is een voorziening waar de mogelijkheid tot aangepaste hulp- en dienstverlening gegarandeerd kan worden zoals thuis.

Het ontwerp van Woonzorgdecreet introduceert een nieuwe woonvorm die zich bevindt op de scheidingslijn tussen thuiszorg en residentiële zorg, namelijk de groep van assistentiewoningen. De groep van assistentiewoningen wordt aan twee zijden begrensd. Zij onderscheidt zich van de thuissituatie door de aanwezigheid van crisiszorg en onderscheidt zich van het woonzorgcentrum doordat ze bestaat uit zelfstandige woningen, waarbij de zorg slechts op afroep geboden wordt, door de zorgverlener naar keuze.

Een groep van assistentiewoningen kan op deze wijze voor een aantal ouderen een alternatief vormen voor het woonzorgcentrum en biedt ondersteuning aan het zelfzorgvermogen in een beschut milieu. De service en dienstverlening in de groep van assistentiewoningen is gedifferentieerd en wordt op maat van de bewoners ter beschikking gesteld. Ze wordt opgedeeld in verschillende pakketten waaruit de bewoners één of meerdere pakketten kunnen aankopen. De groep van assistentiewoningen heeft als opdracht het sociale leven van de bewoners te faciliteren en schenkt hierbij aandacht aan gemeenschapsvorming en groepsactiviteiten. Zo kunnen zij een antwoord geven aan mensen die in eenzaamheid leven door het organiseren van animatie en het betrekken van vrijwilligers.

Een van de handicaps waarmee het huidige concept van de serviceflats te maken krijgt, is het feit dat bewoners bij een grotere zorgnood moeten verhuizen naar een woonzorgcentrum. In het concept van de assistentiewoningen wordt het voortaan in bepaalde gevallen mogelijk dat tijdens een beperkte periode de zorg van een woonzorgcentrum wordt aangeboden. De uitbater van de groep van assistentiewoningen is verplicht om de hulp en de zorg te organiseren, al dan niet in samenwerking met derden of uitbesteed aan een externe partner. Zo kan bijvoorbeeld het aanbod aan recreatieve activiteiten en groepsactiviteiten gebeuren in samenwerking met het lokaal dienstencentrum en/of het woonzorgcentrum in de buurt. De keuzevrijheid van elke individuele bewoner dient echter gegarandeerd te worden.

4. Een woonzorgcentrum met aandacht voor het welzijn van de bewoner

Zelfzorg, mantelzorg en de georganiseerde thuiszorg, en de groepen van assistentiewoningen maken het mogelijk dat ouderen langer buiten het woonzorgcentrum verzorgd kunnen worden. De verhuizing naar een woonzorgcentrum mag immers geen zwart-wit keuze zijn.

Het woonzorgcentrum zal zich meer richten op het aanbieden van zorg, begeleiding en huisvesting aan groepen van ouderen met een meervoudige en complexe zorgbehoefte. Dat betekent dat naast de gebruikelijke gezins- en huishoudelijke zorg en de verpleegkundige zorg er ook meer aandacht besteed zal worden aan psychosociale ondersteuning. Het nieuwe woon- en zorgbeleid is er sterk op gericht om de rol en de werking van het klassieke rusthuis te verbreden, te diversifiëren enzovoort.

Het woonzorgcentrum maakt integraal deel uit van de woonwijk en zal zich ook in die zin moeten ontwikkelen. Het is immers positief als de bewoners op een stap van het dorpscentrum wonen en regelmatig een stapje in de wereld kunnen zetten. Maar ook omgekeerd moet het centrum zijn deuren openzetten voor de lokale gemeenschap. Het centrum wordt dus steeds meer geacht een open huis te zijn, uitnodigend voor niet-bewoners en participierend aan het leven in de buurt.

Zorg op maat wordt vertaald naar een meer afdelingsgerichte werking die een individuele benadering van de bewoners faciliteert. Het verlaten van het campusidee nodigt woonzorgcentra uit om nog meer afdelingsgericht te werken en het aanbod te specialiseren en te differentiëren. Dat maakt het mogelijk dat bepaalde centra zich kunnen specialiseren in de zorg voor bepaalde doelgroepen, zoals ouderen met dementie, ouderen met een psychiatrische problematiek of ouderen met een handicap, of zich verder uitbouwen in de palliatieve zorgverlening en meer aandacht besteden aan de kwaliteit van de zorg.

Woonzorg gaat immers verder dan het toedienen van de juiste technische zorg aan zorgbehoevenden. Leefklimaat en levenskwaliteit zijn zeker minstens zo belangrijk. De zorgbehoevenden hebben een eigen en betekenisvolle plaats in de samenleving. Het is een van de prioritaire doelstellingen van het ontwerp

van Woonzorgdecreet, namelijk het verhogen van de kwaliteit van wonen en zorg door passend in te spelen op de individuele fysieke en psychische noden van de zorgvrager, met voldoende aandacht voor sociale inclusie en het welbehagen van de zorgbehoevende.

5. Een zorgaanbod in samenspraak: geen verdeelde maar gedeelde zorg

Op meerdere plaatsen besteedt het ontwerp van Woonzorgdecreet bijzondere aandacht aan samenwerking. De praktijk heeft immers aangetoond dat continuïteit van zorg best kan worden verzekerd met een optimale ingesteldheid tot doorgedreven samenwerking. Daarom is er sprake van gedeelde zorg in plaats van verdeelde zorg. Het ontwerp van Woonzorgdecreet belicht in dit kader onder meer de organisatie van multidisciplinair overleg over individuele patiënten, de woonzorgnetwerken, de mogelijkheid om vanuit de thuiszorg zorg te verlenen in het woonzorgcentrum en de mogelijkheid om vanuit het woonzorgcentrum zorg te verlenen in de thuissituatie.

5.1. De organisatie van multidisciplinair overleg over individuele patiënten

De organisatie van het individueel patiëntgebonden multidisciplinair overleg (in samenwerking met het Samenwerkingsinitiatief Eerstelijnsgezondheidszorg of SEL) wordt in het ontwerp van decreet toegevoegd aan de opsomming van de werkzaamheden van het regionaal dienstencentrum. Het regionaal dienstencentrum neemt deze activiteit verplicht op, behalve wanneer andere zorgaanbieders dit overleg organiseren. Het regionaal dienstencentrum vormt zo, samen met het OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn) het sluitstuk dat ervoor zorgt dat er voor iedereen, ongeacht de woonplaats een multidisciplinair overleg kan worden georganiseerd.

De overlegcoördinator staat in voor de praktische en administratieve ondersteuning van het individueel patiëntgebonden multidisciplinair overleg. De overlegcoördinator is niet betrokken in de zorg. Hij organiseert het overleg, zit de overlegtafel voor vanuit een neutrale positie en biedt administratieve ondersteuning bij de opmaak en/of bijsturing van het zorgenplan. De overlegcoördinator heeft echter geen inspraak in de zorgregie en zorgplanning, of in het bepalen van de inhoud van het zorgenplan.

5.2. De mogelijkheid om vanuit de thuiszorg zorg te verlenen in het woonzorgcentrum

In het ontwerp van decreet wordt aangegeven dat in bepaalde situaties kan afgeweken worden van de algemene regel dat thuiszorg enkel geboden wordt in het natuurlijke thuismilieu. Er wordt voorgesteld dat de thuiszorg aangeboden kan worden buiten het natuurlijke thuismilieu indien dat de enige wijze is om aan acute behoefte aan hulp- en dienstverlening te beantwoorden, of wanneer bij een wijziging van zorgvorm de kwaliteit en continuïteit van de zorg dat vereisen. Bij de uitvoering van dit principe is overleg met de partners in de residentiële zorg noodzakelijk.

De rechtsgrond die gecreëerd wordt, maakt onder meer persoonsverzorging en oppashulp mogelijk in collectieve woonvormen, met inbegrip van woonzorgcentra (rusthuizen) en rust- en verzorgingstehuizen. Dat betekent bijvoorbeeld dat de in thuissituatie aangeboden zorg niet abrupt hoeft te worden afgebroken wanneer de zorgvorm wijzigt, zoals bij de overgang van een thuissituatie naar een residentiële opvang. Deze zorg kan, in het belang van een naadloze overgang, tijdelijk gecontinueerd en vervolgens afgebouwd worden op een wijze die een maximale overdracht van zorgspecifieke aandachtspunten aan het personeel van de voorziening toelaat.

5.3. Het woonzorgcentrum kan zorg verlenen bij de mensen thuis

De rol van het moderne woonzorgcentrum zal er niet alleen in bestaan om intra muros zorg en huisvesting aan te bieden aan residenten. Het centrum kan in overleg met de thuiszorg in de buurt zorg verlenen aan niet-residenten. Dat mag echter geen afbreuk doen aan de personeelsnormering voor de werking van het woonzorgcentrum. Het woonzorgcentrum kan bijvoorbeeld ingeschakeld worden in het verlenen van crisiszorg in de groep van assistentiewoningen. Zo kunnen de bewoners van de assistentiewoningen in noodsituaties en 's nachts een beroep doen op de faciliteiten en het oproepsysteem van het woonzorgcentrum. De tussenschotten wegnemen zal de kwaliteit van de zorg ten goede komen.

5.4. Woonzorgnetwerk

Een woonzorgnetwerk is een functioneel samenwerkingsverband. Om diversiteit en zorg op maat te

realiseren zullen de bestaande grenzen van het woonzorgcentrum verlegd worden. Residentiële zorg en thuiszorg worden nog meer partners in de zorg aan ouderen. Het afsluiten van functionele samenwerkingsverbanden ondersteunt en bewerkstelligt deze evolutie.

In dit samenwerkingsverband zijn naast één of meerdere huisartsen, de zorgverleners van volgende zorgvormen minimaal opgenomen: (1) thuisvervangende zorg, (2) thuisondersteunende zorg en (3) thuiszorg. De thuisvervangende zorg bestaat uit minimaal één woonzorgcentrum en één groep van assistentiewoningen. De thuisondersteunende zorg bestaat uit minimaal één centrum voor kortverblijf, en optioneel een dagverzorgingscentrum of een dienstencentrum. De thuiszorg bestaat minimaal uit één dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg en optioneel één of meerdere dienst(en) voor thuisverpleging.

De doelstelling van het woonzorgnetwerk bestaat erin om door samenwerking en afstemming bijkomende mogelijkheden te scheppen om de individuele oudere een zorgpakket op maat aan te bieden. Dat betekent dat er structurele afspraken moeten gemaakt worden tussen de verschillende actoren vanuit de thuiszorg en de residentiële zorg. Minstens de helft van de aanwezige zorgaanbieders in het werkgebied van het woonzorgnetwerk moeten worden uitgenodigd tot participatie in het woonzorgnetwerk.

Het netwerk biedt immers de partners extra troeven om een aanbod op maat uit te werken (efficiëntie en inzet van middelen). Het biedt de reguliere thuiszorg extra mogelijkheden om, wanneer de grenzen van de thuiszorg zijn bereikt, samen met de oudere op zoek te gaan naar gepaste oplossingen.

6. Kwaliteitsregulering en erkenning op drie niveaus

Mensen die ervoor kiezen zich door anderen te laten verzorgen, moeten op de samenleving een beroep kunnen doen wanneer de aangeboden zorg, de dienstverlening of desgevallend de huisvesting van slechte kwaliteit is of de menselijke waardigheid aantast. Het is echter een onmogelijke opdracht om elkeen die enige vorm van zorg en dienstverlening op zich neemt aan erkenningsnormen te onderwerpen. Om de kwaliteit te garanderen en misbruiken tegen te gaan, wordt een regulering uitgewerkt op drie niveaus: aanmelding, erkenning en subsidiëring.

6.1. Aanmeldingsplicht

Op het laagste niveau is er de aanmelding. Wie in Vlaanderen woonzorg aanbiedt, zal zich moeten melden en zal aan een aantal minimumvoorwaarden moeten voldoen. Het Vlaamse Agentschap Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin houdt toezicht op de naleving van algemene aanvaardbare maatschappelijke principes die de zorgbehoevenden moeten beschermen zodanig dat de lichamelijke, morele en psychische integriteit en de veiligheid gewaarborgd wordt, en er een transparante dienstverlening tegen een verantwoorde prijs wordt aangeboden. Bij vaststelling van inbreuken kan de inspecteur een procesverbaal opmaken. Indien er geen gevolg aan wordt gegeven, bestaat de mogelijkheid tot verplichte sluiting.

6.2. Erkenning

Op het tweede niveau wordt de Vlaamse erkenning geplaatst. De voorziening die voldoet aan een aantal voorwaarden en kwaliteitseisen wordt door de Vlaamse overheid erkend. Dat vormt een kwaliteitsgarantie voor de gebruiker. De gebruiker krijgt de boodschap dat de voorziening, de vereniging of het woonzorgnetwerk voldoet aan een aantal normen inzake personeelsomkadering, infrastructuur of werking, en op die wijze een bepaalde kwaliteit levert. Deze erkenning geldt echter niet voor een woonzorgcentrum dat wordt uitgebaat door een natuurlijke persoon en dat bestemd is om maximaal drie gebruikers van 65 jaar of ouder te huisvesten.

6.3. Supplementaire kwaliteitseisen en Vlaamse subsidiëring

Op het derde niveau worden aan erkende voorzieningen bijkomende kwaliteitseisen opgelegd waaraan Vlaamse werkingssubsidies gekoppeld worden. Deze kwaliteitseisen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de personeelssterkte boven de erkenningsnorm, de inspanning die de voorziening levert inzake bijscholing en navorming van haar personeel, het prijzenbeleid en het opnamebeleid. Deze kwaliteitsregulering op drie niveaus biedt de gebruiker de mogelijkheid om beter geïnformeerd een keuze te maken tussen de verschillende voorzieningen: met name deze die als niet-erkend, erkend en boven de erkenningsnorm 'gelabeld' worden.

7. Betaalbaarheid van de zorg

Uiteraard kan in het ontwerp van Woonzorgdecreet de aandacht voor de betaalbaarheid van de zorg niet ontbreken. Deze aandacht vertaalt zich in bepalingen over de gebruikersbijdrage en de maximumfactuur in de thuiszorg. Maar ook in de ouderenvoorzieningen is er aandacht voor aspecten van betaalbaarheid.

Het principe van de gebruikersbijdrage berekend op basis van de draagkracht (inkomen, gezinslast en zorgintensiteit) bestaat in de erkende diensten voor gezinszorg, en wordt in het ontwerp van decreet verruimd tot alle thuiszorgvoorzieningen. Zelfs met een persoonlijke cliëntbijdrage die rekening houdt met de financiële draagkracht, kan de financiële toegankelijkheid van de zorg bedreigd worden, wanneer de gebruiker bijvoorbeeld diverse zorgvormen van meerdere voorzieningen cumuleert, of zeer intensieve zorg nodig heeft. Vandaar wordt bijkomend voorzien in een systeem van maximumfactuur in de thuiszorg. Dit systeem houdt in dat er een grens wordt gesteld aan de persoonlijke bijdragen van de gebruiker, afhankelijk van de financiële draagkracht van de gebruiker.

In de ouderenzorg laat de transparante factuur van het woonzorgcentrum en de uniforme samenstelling van de dagprijs, zoals vanaf 1 juli 2007 ingevoerd, toe om de gevraagde dagprijzen onderling te vergelijken.

Een bijkomend instrument voor de betaalbaarheid van de zorg is het toekennen van investeringssubsidies aan initiatiefnemers. In het kader van de ouderenzorg formuleert het ontwerp van Woonzorgdecreet een specifieke bepaling die betrekking heeft op de investeringssubsidies die aan woonzorgcentra, dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf kunnen worden toegekend. Aangezien die investeringssubsidies worden verleend met toepassing van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden, moeten deze bepalingen in samenhang met dat decreet worden gelezen. De investeringssubsidies voor thuiszorgvoorzieningen worden in dit laatste decreet geregeld.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Uiteenzetting door de heer Erik Tack

Voor de heer *Erik Tack* zal deze op het eerste zicht evidente aanpassing van het Thuiszorgdecreet en het

Ouderendecreet de bureaucratisering in de hand werken. Wat spontaan is gegroeid en afgesproken, dient immers geformaliseerd. Tegelijk heeft de spreker de indruk dat het ontwerp van Woonzorgdecreet bijzonder vaag is, en de Vlaamse Regering op een aantal punten een vrijgeleide geeft. Hij wordt daar naar eigen zeggen in bijgetreden door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), die wijst op een duidelijk gebrek aan concrete maatregelen.

Het ontwerp van Woonzorgdecreet zal de zorg institutionaliseren en verzuilen, wat ingaat tegen de behoeften van de zorggebruiker. Alle zorgactoren worden immers betrokken bij het opzetten van de woonzorgnetwerken en bij de zorgorganisatie. Een woonzorgnetwerk kan niet autonoom bepalen welke zorgaanbieders betrokken worden.

In het ontwerp van Woonzorgdecreet wordt met geen woord gerept over (overleg met) de ziekenhuizen, die nochtans een niet onbelangrijke rol spelen in de zorgsector. Extramurale zorg kan onmogelijk volledig los staan van intramurale zorg.

In het ontwerp van Woonzorgdecreet is evenmin sprake van het sociaal loket. Het lokaal sociaal beleidsplan bepaalt evenwel dat het sociaal loket het enige aanspreekpunt is voor de zorgvrager.

Ondanks het feit dat het ontwerp van Woonzorgdecreet zowel over zorg als over wonen handelt, bevat het geen bepalingen over de rol van de sociale huisvestingsmaatschappijen. Nochtans een van de belangrijkste actoren op het vlak van huisvesting voor sociaal zwakkeren.

Het Vlaams Parlement kan zich pas uitspreken over dit ontwerp van decreet als het zicht heeft op de financiële gevolgen ervan. Het ontwerp van Woonzorgdecreet voert bijvoorbeeld in de thuiszorg de maximumfactuur in, en richt een aantal organisaties op. Door een gebrek aan financiële informatie krijgt men geen zicht op de kostenbatenvethouding van dit ontwerp van decreet.

De specifieke regeling met betrekking tot Brussel-Hoofdstad noemt de spreker een wit blad. De Vlaamse Regering kan naar eigen goeddunken programmatie-, vergunnings-, erkennings- en subsidievoorwaarden bepalen.

Dit ontwerp van decreet geldt enkel voor mensen vanaf 65 jaar. Het is niet duidelijk waarom deze leef-

tijdsgrens is ingevoerd. Er is een correlatie tussen leeftijd en zorg, maar deze correlatie is niet absoluut.

2. Uiteenzetting door de heer Leo Pieters

De heer *Leo Pieters* is verbaasd over het feit dat de Commissie Wonen en Zorg niet gevraagd is om advies te verlenen over dit ontwerp van Woonzorgdecreet. Naar analogie met het energiecertificaat pleit hij voor een zorgcertificaat. Dergelijk certificaat maakt kopers duidelijk in welke mate een woning instapklaar is voor zorgpatiënten. In dat verband wijst hij op het belang van opleiding van architecten en technici.

3. Uiteenzetting door mevrouw Mieke Vogels

Mevrouw *Mieke Vogels* omschrijft dit ontwerp van Woonzorgdecreet als langverwacht. Talrijke werkgroepen hebben de voorbije tien jaar in opdracht van de opeenvolgende ministers van Welzijn nagedacht over een beter samenspel tussen Wonen en Zorg. Toen de Vlaamse Gemeenschap bevoegd werd over persoonsgebonden aangelegenheden was de ouderenzorg voornamelijk residentiële zorg. Toen duidelijk werd dat dit zogenaamde ‘pensionaatmodel’ onbetaalbaar zou worden en steeds minder zou appelleren, heeft de Vlaamse Gemeenschap resoluut voor thuiszorg gekozen. Na een lange periode van concurrentie en animositeit tussen de thuiszorg en de residentiële zorg, ebt het wantrouwen weg. Een belangrijke reden daarvoor is de grote omvang van de zorgvraag waardoor van concurrentie niet langer sprake is. Belangrijker nog is dat zorgvragers geen belang hebben bij wrijvingen tussen thuiszorg en residentiële zorg. In het licht van dit historische overzicht is het een goede zaak dat er een ontwerp van Woonzorgdecreet is.

De sprekerster is de mening toegedaan dat met dit ontwerp van Woonzorgdecreet heel wat kansen worden gemist. Het is in de eerste plaats een decreet van de voorzieningen. Het brengt de bestaande voorzieningen in één decreet samen. Ze worden herschikt en er wordt een aantal nieuwe prioriteiten gelegd. In de memorie van toelichting ontbreekt een lange-termijnvisie op ouderenzorg. Over 20 jaar zullen er niet alleen veel meer en veel oudere ouderen zijn. De ouderen zullen ook veel diverser zijn.

Dit ontwerp van decreet mist de kans om dwarsverbanden te leggen. Typerend in dat verband is het

ontbreken van bepalingen over de ziekenhuizen, waar ouderen geregeld een periode in doorbrengen. Die periodes markeren vaak de overgang van thuiszorg naar residentiële zorg.

De sprekerster betreurt dat de woonzorgnetwerken geen link leggen met de geriatrie. Vlaanderen onderschat de functie en het belang van geriatrie. Rusthuisdirecteurs klagen vaak over een gebrek aan gerieters. Ouderen mogen in een rusthuis een beroep blijven doen op hun huisarts. Een aantal huisartsen beperkt zich tot pillen voorschrijven en een zoveel wekelijks bloedonderzoek. Ze slagen er bovendien niet allemaal in tekenen goed te interpreteren. Precies daarom achten rusthuisdirecteurs het advies van gerieters aangewezen.

Door de thuiszorg te integreren in het ontwerp van Woonzorgdecreet ontstaat de indruk dat de thuiszorg er enkel is voor 65-plussers, terwijl thuiszorg zich meer en meer op andere doelgroepen richt. De thuiszorg werkt voor alle leeftijden. Tegelijk had dit ontwerp van decreet meer aandacht moeten besteden aan residentiële zorg voor min-65-jarigen.

Idealiter had dit ontwerp van decreet residentiële zorg voor min- en plus-65-jarigen gelijkgesteld. De huidige discriminatie wordt reeds langer aangevochten. Wie een hersenbloeding krijgt op 64 jaar kan zich als persoon met een handicap richten tot het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Wie 65 jaar en 1 maand is, kan dat niet meer. De sprekerster beseft dat dit tussenschot wegwerken tot significante financiële gevolgen aanleiding zal geven. De federale overheid daarentegen maakt meer en meer uitzonderingen om min-65-jarigen toch in een rusthuis te kunnen opvangen: comapatiënten, jong dementerenden en Korsakov-patiënten. Het Vlaamse beleid heeft de kans gemist om aandacht te besteden aan personen met een niet-aangeboren hersenletsel (NAH).

Het aantal personen met een handicap daalt niet, maar de aard van hun handicap wijzigt: het aantal personen dat geboren wordt met een handicap daalt maar het aantal personen dat op latere leeftijd gehandicapt wordt, stijgt. Hun situatie is grondig verschillend omdat ze bijvoorbeeld een gezin hebben. Niet elk gezin kan een gezinslid dat op latere leeftijd gehandicapt wordt, opvangen maar tegelijk is het vaak niet aangewezen die mensen in een instelling op te nemen. Als gezinnen enkel tijdens het weekend zorg kunnen dragen over een gehandicapt gezinslid,

is een soepele regeling met de voorziening nodig. De spreekster suggereert om afdelingen van zorgcentra te erkennen als centra waar die mensen terecht kunnen. Die afdelingen kunnen als afzonderlijke woonunit opgevat worden, zodat de personen met een handicap niet gemengd worden met de plus-65-jarigen. Gezien zorgcentra beter verspreid zijn, is de kans groter dat de persoon met een handicap in de buurt van zijn huis wordt opgevangen.

Mevrouw Mieke Vogels betreurt dat een aantal sprekers op de hoorzitting over het ontwerp van Woonzorgdecreet van 9 december 2008 (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, 1975/3*), ook werden uitgenodigd door de Commissie Wonen en Zorg. De heer *Luc Martens* wijst haar erop dat de Commissie Wonen en Zorg is opgericht mede op vraag van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De bepalingen over woningaanpassing bewijzen volgens mevrouw *Mieke Vogels* het gebrek aan coördinatie tussen beide commissies. Regionale dienstencentra (RDC) zijn verplicht advies te verlenen. Het ontwerp van decreet bepaalt niet wie instaat voor begeleiding en uitvoering. Het ontwerp van decreet gaat zelfs zo ver subsidies voor karweihulp te schrappen. Het departement Wonen had voor de nodige complementariteit moeten zorgen.

De geesten zijn volgens mevrouw Vogels meer dan voldoende geëvolueerd om het tussenschot tussen thuiszorg en residentiële zorg weg te halen, ondanks het meningsverschil tussen de heer Degadt van het Verbond der Verzorgingsinstellingen en mevrouw Bode van Familiehulp over de plaats van het herstelverblijf (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, 1975/3*).

Dit ontwerp van decreet is een voorzieningendecreet. Het maakt de zaken niet transparanter voor de zorggebruikers. Bovenop de serviceflat en de aanleunwoning zal het ontwerp van Woonzorgdecreet de assistentiewoning invoeren. Het verschil tussen deze drie woonzorgvormen is onduidelijk voor de gebruiker.

Het ontwerp van decreet breekt evenmin het tussenschot af tussen de gehandicaptenzorg en de (semi)residentiële ouderenzorg. Men mist de kans om de ADL-diensten (algemene dagelijkse levensverrichtingen) over te hevelen naar bijvoorbeeld de serviceflats. Op die manier zouden bewoners van serviceflats er veel langer kunnen blijven. ADL-diensten overhevelen naar serviceflats had assistentiewoningen overbodig gemaakt.

Het ontwerp van decreet laat voorzieningen samenwerken, voornamelijk op basis van de zuil waartoe ze behoren, terwijl tijdens de vorige regeerperiode geprobeerd werd de wijk als vertrekpunt naar voren te schuiven: gebruikers moesten in een lokaal dienstencentrum (LDC) terecht kunnen. Het LDC, uitgebouwd en vrijwel uitsluitend gesubsidieerd door het lokale bestuur, vormde tijdens de vorige regeerperiode de basis van de thuiszorgorganisatie. Mevrouw Vogels is ervan overtuigd dat het LDC de basis zou moeten vormen voor begeleiding en zorg. Ouderen in Antwerpen weten dat ze zich tot het LDC kunnen richten van zodra hun levenskwaliteit daalt. Ze kunnen er terecht voor warme maaltijden of om anderen te ontmoeten. Het LDC organiseert zelf mantelzorg.

Dit ontwerp van decreet gaat evenwel resoluut de andere richting uit en opteert voor het RDC, dat voornamelijk in steden veel verder staat van de zorgbehoevende. De spreekster betreurt in dat verband dat dit ontwerp van decreet geen onderscheid maakt tussen steden en platteland. Door de nadruk te leggen op het RDC opteert men voor een aanbodgestuurd beleid. De keuze getuigt niet van een toekomstgerichte visie. Het LCD is veel beter vertrouwd met de specifieke wijkenmerken. In bepaalde Antwerpse wijken wonen hoofdzakelijk mensen van Turkse afkomst. Hun visie op ouder worden en hun behoeften zijn verschillend.

Mevrouw Mieke Vogels vraagt afsluitend wie instaat voor de inschaling. Het Thuiszorgdecreet bepaalt dat de RDC's daarvoor verantwoordelijk zijn. Welke taak zullen de OCMW's in dat verband krijgen? De heer Piet Van Schuylenbergh, directeur afdeling OCMW van de VVSG vraagt zich volgens de spreekster af wat er van het Vlaams welzijnsbeleid moet zonder de OCMW's.

Het welzijnsbeleid moet zo dicht mogelijk bij de mensen staan om volop rekening te houden met alle vormen van diversiteit. Het OCMW of LDC zal daar beter in slagen dan het RDC. Mevrouw Mieke Vogels meldt afsluitend dat ze niet gelukkig is met het ontwerp van Woonzorgdecreet.

4. Uiteenzetting door de heer Tom Dehaene

De heer *Tom Dehaene* feliciteert de auteurs van dit ontwerp van decreet en roemt de meerwaarde van het cijfermateriaal in de memorie van toelichting. De talrijke voorafgaande overlegorganen illustreren het complexe evenwicht binnen de welzijnssector. Dit

ontwerp van decreet komt tegemoet aan het Vlaamse regeerakkoord dat een woonzorgdecreet aankondigt waardoor thuiszorg en residentiële zorg vlotter kunnen samenwerken.

Dit ontwerp van kaderdecreet voert voorts enkele nieuwigheden in zoals het herstelverblijf en de oppashulp. Herstelverblijf en oppashulp krijgen bijgevolg onmiddellijk een decretale basis. Een kaderdecreet staat bovendien open voor nieuwe evoluties en initiatieven. De spreker wijst mevrouw Vogels erop dat zulks aantoonde dat er wel een langetermijnvisie achter het ontwerp van Woonzorgdecreet schuilt.

Het ontwerp van Woonzorgdecreet bevordert de samenwerking tussen thuiszorg en residentiële zorg, maar ook tussen de verschillende partners. Het ontwerp streeft naar een zorgcontinuüm zodat wie zorgbehoevend wordt niet steeds op zoek moet naar de meest geschikte zorg. Het ontwerp bevat ten slotte enkele belangrijke bepalingen over de betaalbaarheid van de zorg.

De heer Tom Dehaene is ingenomen met de ‘zwevende bedden’ waardoor een erkend bed binnen een samenwerkingsverband kan verschuiven van bijvoorbeeld een rusthuis naar een assistentiewoning. Op die manier verhuist niet de zorgbehoevende bewoner maar de zorg zelf. De zwevende bedden illustreren voor de spreker dat niet de instelling maar de zorgbehoevende bewoner centraal staat.

De spreker is tevreden dat mantelzorg en vrijwilligers een plaats krijgen in dit ontwerp van decreet. In de memorie van toelichting wordt terecht gewezen op het gevaar van personeelsgebrek. De komende jaren moet een plan worden opgesteld om het personeelstekort weg te werken.

Het ontwerp van decreet werkt voorts een aantal onduidelijkheden weg, voornamelijk over de serviceflats. Het voordeel van de nieuwe regeling is dat een erkenning als assistentiewoning de bewoner meteen duidelijk maakt welke service hij mag verwachten.

Typisch voor een kaderdecreet is het belang van de uitvoeringsbesluiten. Daar is tijdens de hoorzitting terecht op gewezen. De heer Tom Dehaene vraagt minister Heeren die op te stellen in nauw overleg met de sector.

Afsluitend verwijst de heer Tom Dehaene naar de klacht van de VVSG over de miskening van het

lokale bestuur. Het ontwerp van decreet verbiedt de lokale besturen volgens hem evenwel niet rusthuizen te openen. Mevrouw *Mieke Vogels* antwoordt hem dat dit decreet een mutualiteitsdecreet is.

De heer *Tom Dehaene* sluit af met enkele specifieke aandachtspunten. Hij vraagt minister Heeren aandacht te besteden aan de link met het beleidsdomein Wonen. Hij wijst in dat verband op de aanpassingspremies, waarvoor onvoldoende aandacht is geweest. De Commissie Wonen en Zorg moet nadenken over de langetermijnvisie op wonen en zorg. Hij vraagt ten slotte het optrekken van de leeftijdsgrens van 60 naar 65 jaar te becijferen, en bijkomende informatie over het multidisciplinaire overleg.

5. Uiteenzetting door mevrouw Vera Van der Borgh

Mevrouw *Vera Van der Borgh* zegt dat dit ontwerp van decreet het Thuiszorgdecreet en het Ouderendecreet verenigt, en tegelijk een regeling invoert voor erkenning en subsidiëring van thuiszorgvoorzieningen en van de voorzieningen in de residentiële ouderenzorg. Op haar beurt feliciteert zij de auteurs van dit ontwerp van decreet, dat de ouderenzorg een basis zal bezorgen tijdens de komende decennia, waarin de vergrijzing haar hoogtepunt zal beleven.

De spreker is van oordeel dat dit ontwerp van decreet op een aantal punten aanbodgestuurd is, terwijl een vraaggestuurde aanpak maatschappelijk aangewezen is gezien de steeds groeiende diversiteit binnen de ouderenpopulatie. Ouderen kunnen dankzij hulp hun levensregie in eigen handen houden. Die hulp wordt in een aantal decreetsbepalingen voornamelijk door de voorzieningen georkestreerd. Daarnaast wijst de spreker op het ontbreken van financiële informatie. De vraag wie alles zal betalen is voor de spreker geen detail. Omdat een en ander geregeld zal worden in de uitvoeringsbesluiten, dringt ze er bij de minister op aan die op te stellen in overleg met alle actoren.

6. Uiteenzetting door mevrouw Elke Roex

Mevrouw *Elke Roex* beschouwt dit ontwerp van decreet als een grote stap vooruit. Op een aantal vlakken vormt het ontwerp een goede vertrekbasis, maar op een aantal andere punten gaat het ontwerp verder dan de huidige evolutie. Daardoor is een decretaal kader voorhanden waarbinnen men experimenten

kan opzetten. Zulks vergroot de rechtszekerheid van de voorzieningen in de ouderenzorg.

De spreekster kan begrip opbrengen voor de opmerking van mevrouw Vogels dat veel ontbreekt in het ontwerp van decreet, maar ze voegt eraan toe dat niet alles wat mevrouw Vogels vraagt ook mogelijk is. Er is immers nog ruimte voor evolutie: het tussenschot tussen ouderenzorg enerzijds en personen met een handicap, ex-psychiatrische patiënten of zorgbehoevenden anderzijds, instellingen moeten hun deuren breder open stellen, steden en plattelandsgemeenten moeten toegankelijk worden voor ouderenzorg, personen met een handicap, ex-psychiatrische patiënten en zorgbehoevenden.

Omdat dergelijke evolutie onmogelijk decretaal bepaald kan worden, is de spreekster ingenomen met de parallele werkzaamheden van de Commissie Wonen en Zorg. De werkzaamheden van de Commissie Wonen en Zorg zullen ertoe leiden dat het huidige ontwerp van decreet in de volgende regeerperiode wordt aangepast aan de gewenste evolutie.

Het ontwerp van decreet biedt een goede basis om met de woonzorgnetwerken zowel in steden als plattelandsgemeenten een leefomgeving te creëren die toegankelijk is voor ouderen en hun ook zorg biedt. Belangrijk in dat verband is dat aan heel wat voorwaarden moet worden voldaan om tot een goed woonzorgnetwerk te komen.

Het ontwerp van decreet verplicht initiatiefnemers niet samen te werken, waardoor hun bereidheid om ideologische tussenschotten neer te halen van doorslaggevend belang zal zijn. De spreekster drukt de hoop uit dat deze openheid er is. Ze voegt eraan toe dat dergelijke openheid decretaal verplichten tot niets zal leiden. Het ontwerp van decreet maakt verschillende woonzorgnetwerken binnen één omschrijving in theorie mogelijk, maar zulks zou ingaan tegen de geest van het ontwerp van decreet. Zorgvragers hebben baat bij één groot zorgnetwerk, dat hun de best geschikte zorg biedt.

Mevrouw Elke Roex benadrukt dat haar fractie tevreden is met het principe van de maximumfactuur, dat als fundamenteel wordt beschouwd. Hoe een en ander wordt uitgewerkt, is afhankelijk van de manier waarop dit ontwerp van kaderdecreet geconcretiseerd zal worden in de uitvoeringsbesluiten. Ze hoopt dat minister Heeren snel werk maakt van de sociale tarifiering, die onder de geldende regeling enkel verplicht is in de gezinszorg. Dit ontwerp van decreet verplicht

de sociale tarifiering voor alle thuiszorgorganisaties. In een tweede stap moet een plafond ingesteld worden op de kosten. De spreekster verwijst naar het onderzoek van het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA). Dat bijkomende informatie onontbeerlijk is om dit principe werkbaar te maken, mag geen excuus zijn voor de minister om vijf jaar te dralen met deze regeling.

Mevrouw Elke Roex is de mening toegedaan dat de verschillende overlegorganen inderdaad geëvalueerd moeten worden, maar voegt daaraan toe dat zulks niet bepaald kan worden in dit ontwerp van decreet. De talrijke overlegfora zijn immers door verschillende decreten ingesteld. Het overleg moet worden gerationaliseerd zodat de mensen er beter van worden.

Dit ontwerp van decreet voert overleg in binnen de woonzorgnetwerken. Dat overleg is functioneel en gericht op de gebruiker. De lokale besturen zullen het voortouw moeten nemen om te komen tot brede woonzorgnetwerken die de eigen zuil overstijgen. Het woonzorgbeleid mag zich immers niet beperken tot het woon- of welzijnsbeleid. Het is ook een zaak van bijvoorbeeld ruimtelijke ordening.

Mevrouw Mieke Vogels merkt op dat tijdens de vorige regeerperiode een poging is ondernomen om met het lokaal sociaal beleid en de zorgregio's een oplossing naar voren te schuiven. Deze initiatieven zijn evenwel teruggedroefd tijdens de huidige regeerperiode.

Mevrouw Elke Roex is ervan overtuigd dat de lokale besturen de sleutel van het lokaal sociaal beleid in handen hebben. Zij hoopt dat in veel gemeenten een positieve samenwerking ontstaat. Het eindresultaat moet een transparante stad en dito zorg zijn.

Afsluitend wijst de spreekster op de specifieke regeling met betrekking tot Brussel-Hoofdstad. Ze is aan de ene kant tevreden met de afzonderlijke regeling voor Brussel-Hoofdstad, maar wijst tegelijk op de vaagheid ervan. Ze betreurt dat de heer Steven Vanackere, die als vorige minister van Welzijn grotendeels verantwoordelijk is voor dit ontwerp van decreet, de creativiteit niet had om een echte oplossing te zoeken voor Brussel.

7. Uiteenzetting door mevrouw Greet Van Linter

Mevrouw Greet Van Linter is van oordeel dat dit ontwerp van decreet regels van bovenaf oplegt en onvoldoende rekening houdt met de inbreng van de basis.

Dit theoretische model zal in de praktijk op problemen botsen. De ouderen krijgen onvoldoende aandacht en moeten zelf hun weg zien te vinden tussen de verschillende initiatieven.

8. Uiteenzetting door de heer Felix Strackx

De heer *Felix Strackx* noemt dit ontwerp van decreet een voorbeeld van bureaucratische regelneverij. De tekst bevat een aantal gemeenplaatsen die niet in een decreet thuishoren omdat ze onuitvoerbaar zijn in de praktijk. Hij verwijst naar artikel 4 waarin bijzondere aandacht wordt gevraagd voor diversiteit. Een ander werkingsprincipe is de persoonlijke autonomie en zelfverantwoordelijkheid van de gebruiker en zijn mantelzorgers vrijwaren, ondersteunen en stimuleren, maar op de Genkse welzijns-campus krijgen bejaarden een enkel- en polsband. De indruk dat bejaarden in een gevangenis verblijven, wordt zo alleen maar versterkt. Minister *Veerle Heeren* verduidelijkt dat het gaat om een horloge waarin een chip is verwerkt. Mevrouw *Vera Van der Borgh*t kan begrip opbrengen voor dergelijke maatregel.

De heer *Felix Strackx* zegt vervolgens dat het ontwerp van decreet naast gemeenplaatsen ook overduidelijke omschreven bepalingen bevat. Zo bepaalt artikel 12 dat een dienst voor thuisverpleging minstens zeven voltijdse verpleegkundigen telt. In artikel 13 is sprake van het verplichte gebruik van steriel materiaal. Dergelijke gedetailleerde bepalingen hebben volgens de spreker geen enkele zin. Het is evenmin duidelijk waarop de duidelijk omschreven bepalingen precies gebaseerd zijn. De spreker omschrijft deze bepalingen als arbitrair.

De spreker gaat ook in op de leeftijdsgrens. Vanaf artikel 25 wordt de leeftijdsgrens van 65 jaar gehanteerd. Artikel 40 bepaalt dat van die grens kan worden afgeweken, en ten slotte is er artikel 88, §4, dat de bevolkingscategorie 'ouderen van rechtswege' invoert. Afsluitend omschrijft de spreker dit ontwerp van decreet als verschrikkelijk.

9. Antwoord van de minister

Minister *Veerle Heeren* gaat in eerste instantie in op de vragen en opmerkingen van de heer Tack. Ze beaamt dat het ontwerp van decreet een ruime bevoegdheid geeft aan de Vlaamse Regering. Het ontwerp is doelbewust opgevat als een kaderdecreet.

De evaluatie van het Thuiszorgdecreet en het Ouderendecreet heeft geleerd dat thuiszorg en ouderenzorg, als gevolg van de vele en steeds toenemende uitdagingen, een dynamiek kennen die niet verenigbaar is met een strak en rigide decretaal kader. Het ontwerp van Woonzorgdecreet is daarenboven een decreet voor de toekomst. De minister wenst flexibel te kunnen inspelen op noden en ontwikkelingen in de toekomst, en maximale mogelijkheden te creëren om positieve ontwikkelingen te kunnen uitbouwen binnen het bestaande decretale kader en zodoende ook maximale ondersteuning te kunnen bieden aan initiatiefnemers. Dat neemt niet weg dat er ten behoeve van de volksvertegenwoordigers veel zorg en aandacht is besteed aan de memorie van toelichting zodat vertrekkende van de beschikbare informatie, al heel wat informatie wordt aangereikt over de intenties voor de uitvoering.

De minister benadrukt voorts dat het belangrijk is dat een woonzorgnetwerk zo veel mogelijk zorgactoren samenbrengt binnen een woonwijk. Ze verwijst naar bladzijde 56 van de memorie van toelichting, waaruit ze twee passages citeert. Ten eerste: "Bij de uitvoering van deze bepaling kan de Vlaamse Regering stimulansen voorzien om zoveel mogelijk partners te betrekken in het woonzorgnetwerk. Minstens 50% van de aanwezige zorgaanbieders in het werkgebied van het woonzorgnetwerk moeten worden uitgenodigd tot participatie in het woonzorgnetwerk. Partners die constructief wensen mee te werken moeten voldoende kansen krijgen om effectief te participeren."

Vervolgens: "Uiteraard zal de samenwerking van de verschillende zorgactoren een dynamisch proces moeten doorlopen waarbij ze elkaar beter zullen moeten leren kennen opdat ze in vertrouwen en met respect voor elkanders vaardigheden, kennis en ervaring zo goed mogelijk kunnen samenwerken. Dit proces zal niet overal gelijk lopen. De situatie, zowel aan de aanbod- als aan de vraagzijde, kan immers van regio tot regio, van gemeente tot gemeente of zelfs van wijk tot wijk verschillen. Daarom zal deze netwerkvorming ongetwijfeld best van onder uit, aangepast aan de lokale realiteit en op een meer 'organische' wijze verlopen."

Ziekenhuizen krijgen een belangrijke rol in het kader van woonzorg, net zoals de huisarts en verschillende andere beoefenaars van gezondheidsberoepen. Samenwerking en overleg zullen een belangrijke schakel zijn. De minister denkt aan het realiseren van

continuïteit van zorgverlening, maar het ontwerp van Woonzorgdecreet is niet het enige instrument waarin samenwerking en overleg worden aangemoedigd. Het is belangrijk dat dit ontwerp van decreet geen afbreuk doet aan bijvoorbeeld het decreet betreffende de eerstelijnszorg en de samenwerking tussen zorgaanbieders. In uitvoering van dit decreet wordt aan de SEL de rol toebedeeld om samenwerkingsovereenkomsten te sluiten met de ziekenhuizen, rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen, dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf om een vlotte overgang te realiseren van de thuissituatie naar een residentiële of semiresidentiële voorziening of ziekenhuis en omgekeerd.

Hetzelfde geldt evenzeer ten aanzien van het lokaal sociaal beleid. Het ontwerp van Woonzorgdecreet doet geen afbreuk aan het waardevolle decreet betreffende het lokaal sociaal beleid. De minister rekent erop dat het lokaal sociaal beleid zijn belangrijke rol zal blijven spelen in het kader van woonzorg, bijvoorbeeld door het invullen van leemtes op het vlak van zorgverlening binnen de lokale leefgemeenschap. De minister begrijpt niet helemaal de gevoeligheden. Het is immers vrij evident dat om de noden te lenigen alle krachten zullen moeten worden gebundeld en dat er geen bedreiging schuilt in verschillende niveaus en invalshoeken van de zorgverlening.

Minister Veerle Heeren wijst de heer Tack erop dat de sociale huisvestingsmaatschappijen wel degelijk vernoemd worden. Ze verwijst naar bladzijde 47 van de memorie van toelichting, waar verduidelijking wordt gegeven bij de groep van assistentiewoningen. Het hoeft geen betoog dat er ook binnen het beleidsdomein Wonen belangrijke uitdagingen rijzen ten aanzien van de rol van sociale huisvestingsmaatschappijen in de zorgsector. De minister wil laten nagaan in welke mate de band met de sociale woningbouw nader aangehaald kan worden. Ze geeft aan uit te kijken naar de maatschappelijke beleidsnota waarmee de Commissie Wonen en Zorg haar werkzaamheden zal afronden. De maatschappelijke beleidsnota moet perspectief bieden op de financiering van wonen en zorg, in de meest brede betekenis van het woord. De volgende decennia moet werk gemaakt worden van een nieuwe structuur waarin alle sectoren, met hun eigen expertise, elkaar vinden.

Voor wat het financiële betreft, verwijst de minister naar het uitvoerige deel III van de memorie van toelichting dat handelt over de demografische ontwikkelingen. Het bevat een eenvoudig berekeningsmodel dat de te verwachten demografische evolutie schetst.

Deze evolutie is voor de Vlaamse overheid een bijzondere uitdaging: de onafwendbare groei van het aantal zorgbehoevenden noodzaakt een uitbreidingsbeleid voor alle in het ontwerp van decreet erkende voorzieningen. Dergelijk uitbreidingsbeleid vraagt de inzet van de nodige middelen. De minister hoopt dat dit thema verankerd zal worden in het volgende Vlaamse regeerakkoord.

Louter projecteren van de verwachte demografische behoeften, levert geen kwaliteitsvol financieel plan op. Een programmatie voor nieuwe of gewijzigde zorgvormen, die in het ontwerp van decreet zijn opgenomen is eveneens nodig. De programmatie voor de erkende voorzieningen dient te worden geëvalueerd en bijgestuurd, desgevallend op basis van meer verfijnde parameters of aangepaste wegingsfactoren. Een aangepaste en verfijnde programmatie, samen met wetenschappelijk gedragen langetermijnprognoses zal nodig zijn om het woonzorgbeleid inhoudelijk en financieel verder vorm te geven voor de toekomst. Daartoe is er reeds een eerste verkennende studie lopende. De minister hoopt de eerste resultaten van deze studie nog deze regeerperiode te ontvangen, maar benadrukt dat de studie moet dienen om tijdens de volgende regeerperiode beslissingen te nemen over de nodige financiële inspanningen.

De programmatie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest invullen is geen eenvoudige opgave. De voorgestelde bepaling in het ontwerp van decreet staat de Vlaamse Regering toe om bijzondere maatregelen te treffen op het vlak van programmatie, voorafgaande vergunning, erkenning en subsidiëring, zodat initiatiefnemers aangemoedigd worden om initiatief te nemen. De minister spreekt de heer Tack tegen wanneer hij deze bepaling een wit blad noemt: de afwijkmogelijkheid heeft alleen betrekking op de normen die de Vlaamse Regering ter uitvoering van het decreet uitvaardigt. Het is niet mogelijk dat de Vlaamse Regering daarbij afwijkt van de bepalingen van het decreet zelf. De minister verwijst naar bladzijde 66 van de memorie van toelichting.

De leeftijd waarop mensen tot de groep van ouderen worden gerekend, wordt van 60 op 65 jaar gebracht. Deze verschuiving is meer conform aan de levensverwachtingen en de verwachting van de gezonde leeftijd van ouderen. Bovendien is de instapleeftijd van ouderen in ouderenvoorzieningen sterk gestegen. In 2004 bedroeg de gemiddelde leeftijd bij opname in een rusthuis 79,9 jaar. Tegelijkertijd is dit congruent aan de leeftijdsgrens die gehanteerd wordt bij het VAPH.

De nieuwe leeftijdsgrens is bijgevolg niet willekeurig. Krachtens artikel 40 van het ontwerp van decreet zijn uitzonderingen op deze leeftijdsvoorwaarde mogelijk.

Vervolgens gaat minister Veerle Heeren in op de opmerking van de heer Pieters, die het opmerkelijk acht dat de Commissie Wonen en Zorg zich niet uitsprekt over het ontwerp van Woonzorgdecreet. Dat heeft onder meer te maken met het tijdsplan, maar de minister kan de heer Pieters geruststellen: de aanbevelingen van de Commissie Wonen en Zorg, waarvan de minister voor haar toetreden tot de Vlaamse Regering deel uitmaakte, kunnen een belangrijke impact hebben op de beleidsvoorbereiding en -uitvoering, ook in het licht van dit ontwerp van decreet.

Vervolgens komt de minister bij de algemene opmerkingen van mevrouw Vogels, die dit ontwerp van decreet als lang verwacht omschrijft. Men kan het vanuit twee invalshoeken benaderen: op zoek gaan naar gemiste kansen of trachten oog te hebben voor de belangrijke kans die werd aangegrepen om daadwerkelijk een Woonzorgdecreet te realiseren met op tal van vlakken onmiskenbare stappen vooruit naar meer differentiatie en zorgkwaliteit voor de gebruiker. De minister benadrukt dat dit ontwerp van kaderdecreet niet af is, maar beschouwt het als een degelijke basis voor het verwachte debat over de financiering van wonen en zorg, in de breedste betekenis van het woord.

Mevrouw Vogels noemt het ontwerp van Woonzorgdecreet een voorzieningendecreet. De minister beaamt dat wie alleen de 89 artikelen leest deze indruk kan krijgen. Wie nauwgezet de memorie van toelichting leest, zal vaststellen dat het juridische stuk de resultante is van een duidelijke toekomstgerichte en onderbouwde visie, vertrekkend vanuit de zorgnoden, en vanuit de groeiende differentiatie in de groep van gebruikers. Echter op een bepaald ogenblik zal men om de noden en vragen te kunnen beantwoorden, hetgeen de opdracht is van de decreetgever, onmiskenbaar terecht komen bij de aanbodzijde.

Minister Veerle Heeren ontkent ten stelligste dat het ontwerp van Woonzorgdecreet de indruk wekt dat de thuiszorg er enkel is voor 65-plussers. De leeftijdsgrens van 65 jaar (met mogelijkheid tot afwijking in individuele gevallen) geldt enkel voor de groepen van

assistentiewoningen, de woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra.

De minister stelt dat het tussenschot tussen de ouderenzorg en gehandicaptenzorg wegwerken een zeer boeiende oefening is die verdere exploratie verdient. Gezien de zeer grote verschillen en de complexiteit van deze oefening is het niet haalbaar om dat te integreren in het ontwerp van Woonzorgdecreet, dat slechts een eerste maar belangrijke stap is, en dat beantwoordt aan het engagement in het Vlaamse regeerakkoord. De minister benadrukt in dit verband het belang van de werkzaamheden van de Commissie Wonen en Zorg.

Als antwoord op de vraag naar opnamemogelijkheden voor Korsakov-patiënten en NAH-patiënten, deelt de minister mee dat binnenkort binnen de rvt-programmatie (rust- en verzorgingstehuis) in elke provincie een aantal bedden wordt toegekend met een bijzondere erkenning als centrum voor NAH.

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat opvang organiseren voor Korsakov-patiënten en patiënten met een niet aangeboren hersenletsel een verantwoordelijkheid is van de Vlaamse Gemeenschap. In plaats van bestaande instellingen uit te breiden, zou de Vlaamse Gemeenschap afdelingen moeten erkennen in de woonzorgcentra. De bestaande instellingen liggen immers vaak ver van de woonplaats van de patiënten. In tegenstelling tot mensen die met een handicap geboren worden, hebben patiënten met een NAH vaak een gezin. Het is belangrijk dat zij opgevangen kunnen worden in de buurt van hun gezin.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat ervoor is gekozen om per individuele patiënt na te gaan of opname haalbaar is. De sector gaf daar de voorkeur aan boven het erkennen van volledige afdelingen voor deze doelgroep. Op basis van artikel 40 kan gemotiveerd afgeweken worden van de leeftijdsvoorwaarde ten behoeve van deze doelgroep.

Mevrouw *Mieke Vogels* pleit voor een andere visie. Het mag niet gaan om een afwijking van het bestaande. Ze vraagt zich af waarom de logistiek beschikbaar in een ouderenvoorziening niet gebruikt kan worden om een afdeling te organiseren voor personen met een NAH. Ze verwijst naar Ten Kerse-laere, een woonzorgcentrum met een erkende afdeling

voor Huntington-patiënten. Het VAPH subsidieert met andere woorden een afdeling van een woonzorgcentrum.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat ze dergelijke voorbeelden genegen is omdat ze tot synergieën leiden. In de loop van de volgende legislatuur moeten tussenschotten weggewerkt worden. De heer *Tom Dehaene* is van oordeel dat het ontwerp van Woonzorgdecreet die mogelijkheid biedt in artikel 49. Mevrouw *Mieke Vogels* antwoordt dat een juridische basis niet zal volstaan. Om tussenschotten weg te werken zal politieke wil nodig zijn.

De heer *Leo Pieters* vraagt in dit verband waarom het ontwerp van decreet vasthoudt aan de leeftijdsgrens van 65 jaar. Zonder leeftijdsgrens zou het ontwerp van decreet de zorgbehoefte centraal stellen.

Mevrouw *Elke Roex* is van mening dat deze vraag een grondig debat inleidt, en het belang van de Commissie Wonen en Zorg aantoonst. Dit ontwerp van decreet maakt een en ander mogelijk, maar zal niet volstaan om alle wenselijke evoluties voor te bereiden. Het ontwerp van decreet bevat geen bepaling om hotel- en zorgkosten in de ouderenzorg te scheiden. Tussenschotten wegnemen vereist bijvoorbeeld een ingreep in het prijsbeleid.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat het werkveld moet kunnen volgen. Ten Kerselaere bewijst dat de geesten rijpen, maar dergelijke initiatieven zijn maar een eerste stap en volstaan niet om de verschillen tussen gehandicaptenzorg en ouderenzorg op korte termijn weg te werken. Het is aan de decreetgever om initiatieven als dat van Ten Kerselaere mogelijk te maken.

De minister vindt de mening van mevrouw *Vogels* over de onderwaardering van het lokaal dienstencentrum en overwaardering van het regionale dienstencentrum niet geheel objectief. Vooreerst is voor de lokale en de regionale dienstencentra zo veel als mogelijk één en dezelfde lijn getrokken. De reeds bestaande maar tot nu toe optionele werkzaamheden van de centra worden zo mogelijk verplicht zodat de gebruiker in om het even welke leefgemeenschap waarin een lokaal of regionaal dienstencentrum actief is, met zekerheid aanspraak kan maken op bepaalde vormen van dienstverlening, en daarvoor niet langer afhankelijk is van de keuze van de initia-

tiefnemer. Dat versterkt de werking van de lokale en regionale dienstencentra.

Daarnaast werd voor beide vormen van dienstencentra het principe decretaal verankerd dat zij elk voor wat hun specifieke werkzaamheden betreft een belangrijke actor zijn, die de dienstverlening binnen het bereik brengen van de gebruiker, door in eigen beheer, maar even goed door samenwerking met andere actoren, de dienstverlening te organiseren. Voorts is voor beide soorten dienstencentra een aantal werkzaamheden niet langer decretaal opgenomen, omdat deze activiteiten reeds tot de kernopdracht behoorden van een SEL. De minister geeft als voorbeeld het beschikken over een databank van alle voorzieningen binnen een werkgebied. De gehanteerde principes zijn zeer rechtlijnig doorgevoerd. Mevrouw *Vogels* baseert haar kritiek van overwaardering van het regionaal dienstencentrum vooral op de werkzaamheid die erin bestaat om een individueel patiëntgebonden overleg te organiseren.

De organisatie van dit overleg, dat overigens geen enkele regiefunctie inhoudt op het vlak van de zorgverlening, is echter in uitvoering van het SEL-besluit toevertrouwd aan de gebruiker, zijn mantelzorger of om het even welke zorgaanbieder. Enkel in de situatie waarbij geen andere zorgaanbieder het overleg organiseert, dient het regionaal dienstencentrum dergelijk overleg te organiseren.

De lokale dienstencentra kunnen perfect zelf een individueel patiëntgebonden overleg organiseren. Als zij de facto deze opdracht vervullen, vervalt de verplichting voor het regionaal dienstencentrum om dat te doen. De minister vraagt zich af waarom de lokale dienstencentra zich bedreigd voelen.

Minister *Veerle Heeren* begrijpt dat mevrouw *Vogels* het lokale dienstencentrum graag als spil ziet functioneren van een woonzorgnetwerk. De minister wenst echter een functioneel samenwerkingsverband, want dat is een voorwaarde om tot een dynamisch woonzorgnetwerk te komen. Het is evenwel niet aan de overheid om dat aan te sturen door een bepaalde voorziening een uitgesproken rol in het netwerk toe te bedelen.

Ze voelt zich niet aangesproken door de kritiek als zou dit ontwerp van decreet de verzuiling in de hand werken. Dit ontwerp van decreet doet op geen enkele

wijze afbreuk aan de invloed van de lokale besturen, hun mogelijke initiatieven in het kader van woonzorg, of hun rol en betekenis in het woonzorglandschap.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat dit ontwerp van decreet uitgaat van de vraag wie het patiëntenoverleg zal organiseren. Toekomstgerichte ouderenzorg moet evenwel aandacht schenken aan de fase voorafgaand aan het overleg, namelijk de levenskwaliteit van ouderen garanderen. Aan de ene kant schenkt dit ontwerp van decreet onvoldoende aandacht aan deze levenskwaliteit, en aan de andere kant twijfelt de spreker of de regionale dienstencentra daartoe in staat zijn. Typisch voor een stedelijke context is bijvoorbeeld dat de levenskwaliteit van ouderen niet in de eerste plaats afneemt als gevolg van fysieke zorgen, maar vooral als gevolg van eenzaamheid na het overlijden van hun partner. In steden moet het lokale dienstencentrum instaan voor de aanklappende zorg. Het lokale dienstencentrum moet zoals Ziekenzorg op het platteland de zogenaamde broze ouderen actief opzoeken.

Minister *Veerle Heeren* verwijst naar artikel 19, dat de werkingsprincipes van de lokale dienstencentrum beschrijft. Een erkend lokaal dienstencentrum besteedt bij de uitvoering van zijn opdracht bijzondere aandacht aan het voorkomen van vereenzaming door te werken aan het behoud en herstel van sociale netwerken.

Mevrouw *Mieke Vogels* wijst de minister erop dat deze omschrijving niet zal leiden tot een georganiseerde aanpak. Omdat dit ontwerp van decreet beperkt blijft tot een omschrijving, zal er in de wijken waar de zwaksten wonen niets veranderen.

Mevrouw *Elke Roex* is het eens met de stelling dat de lokale dienstencentra actief op zoek moeten naar broze ouderen, maar voegt eraan toe dat de stap naar de lokale dienstencentra uitgerekend voor deze doelgroep heel groot is. Daarnaast is het zo dat het socio-culturele netwerk van verenigingen er in grote steden nooit in zal slagen alle ouderen te bereiken. Zij beschouwt de mutualiteiten daarom als een bijkomende toegangspoort: alle ouderen gaan geregeld naar de dokter en dienen hun ziektebriefjes in bij de mutualiteit.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* zegt dat niet alleen in een stedelijke context ouderen aan eenzaamheid lijden, en benadrukt dat bijvoorbeeld OCMW's dankzij een inventieve aanpak in staat zijn dat probleem

te verhelpen. Onder haar leiding is het OCMW van Aalst gestart met een buurtantenneproject. Ze benadrukt dat het ontwerp van Woonzorgdecreet dergelijke initiatieven niet verbiedt, en begrijpt niet waarom mevrouw Vogels pleit voor een decretaal kader.

Mevrouw *Mieke Vogels* weerlegt dat. Zij pleit voor een programmatie die de nadruk legt op de lokale dienstencentra, die de zorgregie van hun wijk – eventueel in samenwerking met vrijwilligers – in handen krijgen: vermijden dat ouderen vereenzamen en hen voor zaken als woningaanpassingen naar het regionale dienstencentrum verwijzen.

Minister *Veerle Heeren* respecteert de visie van mevrouw Vogels, maar benadrukt dat dit ontwerp van decreet ervoor kiest niemand de regierol toe te bedelen. Het lokaal sociaal beleid moet de kans krijgen ten volle zijn rol te spelen.

De heer *Luc Martens* steunt de minister omdat mevrouw Vogels haar visie baseert op de specifieke situatie in Antwerpen. Hij verwijst naar de spreiding van de lokale dienstencentra, hun profiel en functioneren. De lokale dienstencentra richten zich vaak op de middenklasse, die relatief eenvoudig te bereiken is. Hij pleit voor een gediversifieerde aanpak. De mutualiteiten zijn evenwel voor veel ouderen een evidente en vertrouwde partner.

Minister *Veerle Heeren* zegt dat de algemene reflecties van de heer Dehaene enkele belangrijke aspecten onderlijnen, zoals het veelvuldige overleg met de sector dat aan dit ontwerp van decreet voorafging, de toekomstgerichte visie en de decretale verankering van bijkomende zorgvormen. Ze deelt de mening van de heer Dehaene over een belangrijk aandachtspunt in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet: de uitdaging om in de toekomst voldoende en voldoende opgeleid personeel te kunnen aantrekken voor de realisatie van de woonzorg. De minister gaat in op de vraag om ook de uitvoeringsbesluiten in nauw overleg met de sector te redigeren en kan zich aansluiten bij de mogelijkheden om de aanpassingspremies ruimer te exploreren.

De algemene reacties van mevrouw Van der Borgh, onder meer over de aanbodgestuurde zorg en de financiële zijn reeds beantwoord.

Ook mevrouw Elke Roex onderlijnt volgens minister Veerle Heeren een aantal belangrijke aspecten: de

basis voor de uitbouw van woonzorgnetwerken, de uitnodiging tot samenwerking, het invoeren van een principe van maximumfactuur en sociale tarifiering voor thuiszorgvoorzieningen. De minister beaamt het belang van uitvoeringsbesluiten om deze principes in de praktijk te vertalen en gaat akkoord met de vraag om de maatregelen voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest concreet te maken.

10. Replik van de leden

Mevrouw *Elke Roex* zegt dat de band met de sociale-woningbouw nader aanhalen een belangrijke uitdaging wordt. Een gemeenschapsbevoegdheid koppelen aan een gewestbevoegdheid zal enige creativiteit vergen. Ze is ervan overtuigd dat het beleidsdomein Wonen een grotere verantwoordelijkheid zou moeten dragen voor de wooncomponent in de zorginstellingen.

Het beleidsdomein Wonen adviseert individuele burgers over levensloopbestendig wonen. Ze pleit ervoor deze bevoegdheid als een exclusieve bevoegdheid van het beleidsdomein Wonen te beschouwen. De wooncomponent in rusthuizen, instellingen voor personen met een handicap, assistentiewoningen, serviceflats enzovoort, moet betaald worden door het beleidsdomein Wonen. Van zodra een bejaarde beslist in een rusthuis in te trekken, is de minister van Wonen niet langer verantwoordelijk. Ze pleit ervoor dit thema grondig te bestuderen.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat er al voorbeelden zijn van samenwerking tussen de welzijnssector en sociale huisvestingsmaatschappijen. Het ontwerp van Woonzorgdecreet zal dit debat niet oplossen maar legt wel een basis. Dit debat ten gronde op een serene manier voeren, wordt de uitdaging van de komende jaren. De minister ziet twee doelstellingen: voor duidelijkheid zorgen en synergieën vormen tussen de expertise van beide beleidsdomeinen.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t is bezorgd over het gevaar op verzuiling. Hoe kan de minister de keuzevrijheid van de patiënt en de neutraliteit van de mutualiteiten garanderen? Ze geeft drie voorbeelden die haar bezorgdheid staven. In een aantal regio's bezoekt het Wit-Gele Kruis mensen die zich laten verzorgen door zelfstandige verpleegkundigen, om hun kortingen aan te bieden op verzorgingsmateriaal als ze beslissen een beroep te doen op hun diensten. De sociale dienst van de ziekenhuiscampus Genk-

Waterschei-Lanaken verwijst patiënten die worden ontslagen, bijna automatisch door naar het Wit-Gele Kruis. Een patiënt van het Universitair Ziekenhuis Leuven kreeg bij zijn ontslag een voorschrift dat expliciet verwees naar het Wit-Gele Kruis.

Volgens minister *Veerle Heeren* mag daar geen discussie over bestaan. Artikel 4 bepaalt dat erkende voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen de toegankelijkheid van woonzorg waarborgen zonder discriminatie op grond van ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging of lidmaatschap of enig ander criterium op grond waarvan kan worden gediscrimineerd. Mutualiteiten mogen hun leden kortingen toestaan, maar vragen van niet-leden mogen ze niet weigeren.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt de minister een en ander nader te bepalen in de uitvoeringsbesluiten.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen unaniem met 10 stemmen aangenomen.

Artikel 2

Amendement nr. 1 van de heren Pieters en Tack, mevrouw Van Linter en de heer Strackx strekt ertoe 1° te vervangen door "1° woonzorg: thuiszorg, ouderenzorg, gehandicaptenzorg, reïntegratiezorg, psychosociale zorg of elke vorm van zorg voor elkeen die zijn woonautonomie garandeert."

De heer *Leo Pieters* zegt dat woonzorg meer omvat dan alleen thuiszorg en ouderenzorg.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat dit amendement geenszins bijdraagt aan meer duidelijkheid. Het onderschrijft bovendien niet de doelstelling van het ontwerp van decreet, die er niet louter in bestaat om de woonautonomie te garanderen.

Amendement nr. 2 van de heer Dehaene, de dames Van der Borgh en Roex, de heer Caron en de dames Claes en Jans strekt ertoe een 28° toe te voegen, dat luidt als volgt: "28° centrumraad: adviesraad opgericht door een lokaal dienstencentrum met als

opdracht advies uit te brengen over de algemene werking van het lokaal dienstencentrum.”.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat het aangewezen is het begrip ‘centrumraad’ te definiëren gezien de voorgestelde wijziging van artikel 16 aan de hand van amendement nr. 4. De voorgestelde definitie werd ontleend aan artikel 4, C, 6°, eerste lid, van de bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat de voorgestelde definitie haar oorsprong vindt in een bestaande bepaling in de uitvoeringsbesluiten van het Thuiszorgdecreet.

Amendement nr. 1 wordt met 4 stemmen tegen 6 niet aangenomen.

Amendement nr. 2 wordt met 6 stemmen tegen 4 aangenomen.

Het geamendeerde artikel 2 wordt unaniem met 10 stemmen aangenomen.

Artikel 3

Artikel 3 wordt zonder opmerkingen met 7 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 4

Mevrouw *Mieke Vogels* beschouwt artikel 4, 1°, als fundamenteel, en gaat in op de opmerkingen van de Raad van State. Enerzijds wenst de decreetgever niet uit te sluiten dat een woonzorgvoorziening wordt ingericht op een religieuze of levensbeschouwelijke grondslag, of dat zo’n voorziening zich uitsluitend richt tot een welbepaalde categorie van personen. Anderzijds moet iedereen ongeacht zijn ideologische, godsdienstige of filosofische overtuiging of ongeacht zijn lidmaatschap van een godsdienstig of ideologisch geïnspireerde organisatie een beroep kunnen doen op de zorgverlening van een erkende woonzorgvoorziening of -vereniging. Een woonzorgvoorziening die zich in de eerste plaats richt op bejaarde holebi’s mag met andere woorden andere bejaarden niet weigeren.

Minister *Veerle Heeren* geeft een voorbeeld: het Centrum van de Joodse Weldadigheid kan een gezins-

zorgdienst organiseren, maar mag niet-Joden niet weigeren.

Mevrouw *Mieke Vogels* twijfelt of er in het rusthuis van het Centrum van de Joodse Weldadigheid ook maar één niet-Jood leeft. Ze verzet zich daar niet tegen omdat ouderen graag terugvallen op de normen en waarden die ze tijdens het opgroeien hebben meegekregen, en op hun aloude gewoontes. Ze waarschuwt sterk dat niet elke gemeenschap voldoende middelen heeft om een eigen rusthuis op te richten. In Antwerpen bijvoorbeeld is de Joodse gemeenschap daartoe in staat, maar de Afrikaanse wellicht niet. Op basis van ideologie, godsdienst of filosofische overtuiging mag een rusthuis geen Afrikaanse bejaarde weigeren, maar zal dat rusthuis rekening houden met zijn normen, waarden en gewoontes? Waarom zou een woonzorgcentrum in een grote stad als Antwerpen geen afzonderlijke afdeling organiseren voor bijvoorbeeld bejaarde islamieten? Ze raadt de minister de lectuur aan van het rapport van de werkgroep oudere etnisch-culturele minderheden. Voorts mag de minister niet nalaten de woonzorgcentra te wijzen op hun plicht zich voor te bereiden op de diversiteit.

Minister *Veerle Heeren* verwijst naar het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden en het non-discriminatiepact. Een woonzorgcentrum dat zich richt tot bejaarde holebi’s kan op basis van artikel 4, 1°, een bejaarde hetero niet weigeren.

De heer *Luc Martens* antwoordt dat private initiatieven zich gemakkelijk kunnen richten op een bepaalde doelgroep. De publieke sector van zijn kant heeft de opdracht een diversiteitsbeleid te ontwikkelen. De overheid vervult immers vaak opdrachten aanvullend op de andere sectoren.

Mevrouw *Elke Roex* droomt van een open en progressieve samenleving met de rusthuizen die iedereen ontvangen en correct behandelen, ongeacht afkomst of overtuiging. Ze steunt dergelijke projecten in Brussel. Ze roept elke politicus op zijn lokale verantwoordelijkheid op te nemen om zich open te stellen voor diversiteit binnen de rusthuizen. Ze hoopt dat afzonderlijke afdelingen op die manier overbodig worden.

Mevrouw *Mieke Vogels* benadrukt dat ze niet twijfelt aan het engagement en de goede bedoelingen van mevrouw Roex. Haar punt is dat dit ontwerp van decreet toestaat dat een woonzorgvoorziening wordt ingericht op een religieuze of levensbeschouwelijke

grondslag, of dat zo'n voorziening zich uitsluitend richt tot een welbepaalde categorie van personen.

De heer *Luc Martens* begrijpt niet waarom mevrouw *Vogels* problemen heeft met kloostergemeenschappen die het initiatief nemen om bejaarde zusters en broeders in een eigen rusthuis onder te brengen. Hij persoonlijk begrijpt niet waarom een niet-kloosterling het recht zou moeten krijgen op een plaats in die gemeenschap.

Mevrouw *Mieke Vogels* is het met de heer *Martens* eens dat bejaarden niet gedwongen mogen worden hun normen, waarden en gewoonten te veranderen. Het probleem is dat zulks alleen geldt voor gemeenschappen die het kunnen betalen. De norm zou moeten zijn dat de ouderenzorg respect toont voor waarden, normen, religie, ideologie en gewoontes van alle mensen. In de praktijk zal dat erop neerkomen dat de reguliere woonzorgcentra voor afzonderlijke afdelingen zorgen.

Minister *Veerle Heeren* verwijst naar rustoorden in Nederland die hun bewoners bijvoorbeeld heel gevarieerde maaltijden aanbieden.

De heer *Eric Tack* valt van de ene verrassing in de andere. Mevrouw *Vogels* vindt dat bejaarden het recht hebben terug te vallen op de waarden en normen die hun werden bijgebracht tijdens hun opgroeien, terwijl Groen! al jaren strijdt voor de multiculturele samenleving. Mevrouw *Roex* droomt van absolute openheid. De spreker twijfelt of dat haalbaar is. Hij verwijst naar enkele allochtone bevolkingsgroepen die in de praktijk wellicht nooit samen zullen leven. De heer *Martens* is terecht voorstander van een eigen rusthuis voor kloosterordes, maar dat is flagrant in tegenspraak met artikel 4, 1°. Decretale bepalingen moeten uitvoerbaar zijn. Het kan niet dat tijdens de bespreking zaken gezegd worden die diametraal ingaan tegen de bepalingen. Ten slotte wijst de spreker de minister erop dat rustoorden in kleine gemeenten wellicht niet in staat zijn om op een betaalbare manier voor een even uitgebreid maaltijdaanbod te zorgen.

De heer *Tom Dehaene* verwijst naar de toelichting bij artikel 4, 1°. Het is niet de bedoeling initiatieven gericht op specifieke godsdiensten of ideologieën uit te sluiten.

Minister *Veerle Heeren* zegt dat de omvang van de instelling van ondergeschikt belang is in deze discussie. Het gaat in de eerste plaats om een andere ingesteldheid. Het debat over de financiële kant mag niet

uit het oog worden verloren, en moet de komende jaren worden gevoerd in Vlaanderen. De woonzorgcentra van de toekomst moeten het imago krijgen van een goed hotel.

Mevrouw *Mieke Vogels* is voorts van oordeel dat artikel 4 weliswaar vrijwilligers en mantelzorgers vermeldt, maar daarnaast onvoldoende aandacht schenkt aan de partner van personen die in een ouderenvoorziening worden opgenomen. Ouderenvoorzieningen weten geen raad met het rouwproces van de partner. Daarnaast is er de financiële situatie van de partner die thuis blijft. Hij/zij betaalt de rusthuisfactuur en de thuishkosten.

De heer *Tom Dehaene* vindt deze opmerking terecht maar voegt eraan toe dat de partner vaak de mantelzorger is.

De heer *Erik Tack* vraagt wat in 12° bedoeld wordt met "bijzondere aandacht besteden aan specifieke doelgroepen", en wat in 14° bedoeld wordt met "een beleid ontwikkelen rond ethisch verantwoorde zorg". De heer *Luc Martens* wijst de heer *Tack* erop dat geregeld interessante publicaties verschijnen over ethisch verantwoorde zorg.

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat erkende voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen oog moeten hebben voor de hele zorgsituatie, inclusief palliatieve zorg. Op bladzijde 29 van de memorie van toelichting staat dat palliatieve zorg thuis of in gespecialiseerde thuiszorgvoorzieningen aangeboden kan worden. De spreker vraagt of dat mogelijk wordt voor alle leeftijden. Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat er geen leeftijdsgrens geldt voor thuiszorg.

De heer *Tom Dehaene* wil niet dat werkingsprincipes 7 en 10 ertoe leiden dat wie een beroep kan doen op mantelzorg niet de kans krijgt in een woonzorgcentrum in te trekken. Sommige bejaarden hebben zodanig ernstige zorgbehoeften dat mantelzorgers die niet meer kunnen lenigen. De heer *Luc Martens* zegt dat de wachtlijst in de rusthuissector er onvermijdelijk toe leidt dat bij een aanvraag rekening wordt gehouden met de thuissituatie.

Artikel 4 wordt met 7 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 5

Artikel 5 wordt zonder opmerkingen unaniem met 11 stemmen aangenomen.

Artikel 6

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt hoeveel uur elke instelling moet besteden aan de minimaal opgelegde activiteiten. Voorts wil ze vernemen hoe het vereiste aantal uren bepaald zal worden. Ze wijst in dat verband op het personeelsgebrek.

Artikel 6 wordt met 7 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 7 en 8

De artikelen 7 en 8 wordt zonder opmerkingen unaniem met 11 stemmen aangenomen.

Artikel 9

Artikel 9 wordt zonder opmerkingen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 10

Artikel 10 wordt zonder opmerkingen unaniem met 11 stemmen aangenomen.

Artikel 11

Artikel 11 wordt zonder opmerkingen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 12

Mevrouw *Elke Roex* zegt dat in de memorie van toelichting bij dit artikel terecht wordt verwezen naar de federale wetgeving. De tekst van artikel 12 daarentegen verwijst niet naar de federale wetgeving, maar neemt bepalingen eruit over. Ze geeft de voorkeur aan een verwijzing naar de federale wetgeving omdat ze vreest dat een wijziging van de federale erkenningsvoorwaarden een decreetswijziging onvermijdelijk maakt.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat de Vlaamse overheid, op basis van haar bevoegdheid over gezondheidszorg een aantal voorwaarden zelf kan bepalen.

Zo kan de Vlaamse overheid kwaliteitsvoorwaarden opleggen, mits die niet in strijd zijn met de federale voorwaarden. Artikel 12 bepaalt dat minstens zeven voltijdse verpleegkundigen nodig zijn om erkend te worden als dienst voor thuisverpleging. Deze bepaling is een kwaliteitsvoorwaarde.

Mevrouw *Elke Roex* vraagt of het vereiste aantal voltijdse equivalenten is gewijzigd. Zij beschikt daarnaast over informatie dat op federaal niveau onderhandeld wordt om het vereiste aantal voltijdse equivalenten te laten dalen tot vijf. Door in artikel 12 eveneens voor vijf voltijdse equivalenten te opteren, krijgen de onderhandelaars een duidelijk signaal.

Mevrouw *Greet Van Linter* waarschuwt tegen concrete cijfers. De kwaliteit moet voorop staan.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat tijdens het voorafgaand overleg bleek dat de sector het eens is met zeven voltijdse equivalenten. Zeven stemt overeen met de huidige federale norm. Automatisch afstemmen op de federale norm zou betekenen dat Vlaanderen zelf niet langer kan bepalen wat de goede norm is.

Amendement nr. 3 van de heren *Pieters* en *Tack*, mevrouw *Van Linter* en de heer *Strackx* strekt ertoe op de derde, vierde, vijfde en zesde regel de woorden “en die, naast de coördinerende verpleegkundigen, minstens zeven voltijdse verpleegkundigen of het equivalent daarvan telt,” te vervangen door de woorden “, in staat is een permanentie te garanderen, en”.

Volgens de heer *Erik Tack* is het aantal verpleegkundigen nergens op gebaseerd. De essentie is dat een dienst van thuisverpleging moet kunnen voorzien in een permanentie zodat de zorgbehoevende steeds een beroep op de dienst kan doen.

De heer *Leo Pieters* wijst de minister erop dat twee diensten voor thuiszorg, die ver uiteen liggen door middel van een samenwerkingsverband op papier ook aan die voorwaarde kunnen voldoen. In de praktijk zullen ze de permanentie niet kunnen garanderen.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat de kwaliteit voor haar voorop staat. Volgens de heer *Erik Tack* is denken dat een welbepaald cijfer kwaliteit garandeert een illusie. Essentieel is de zorgcontinuïteit. Minister *Veerle Heeren* zegt dat voor duidelijkheid is gekozen. Het Ouderendecreet stond open voor interpretatie.

Mevrouw *Mieke Vogels* is van oordeel dat dergelijke bepaling in de uitvoeringsbesluiten thuishoort. Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat artikel 12 samen gelezen moet worden met artikel 13.

Amendement nr. 20 van de heer Dehaene en de dames Van der Borgh, Roex en Jans strekt ertoe op de vierde regel het woord “zeven” te vervangen door het woord “vijf”.

Mevrouw *Elke Roex* zegt dat ervoor wordt gekozen de bestaande regelgeving te bevestigen. Minstens vijf voltijdse equivalenten wordt als toereikend beschouwd voor het uitbouwen van een kwalitatieve permanentieregel.

Amendement nr. 3 word met 4 stemmen tegen 7 niet aangenomen.

Amendement nr. 20 wordt met 7 stemmen tegen 4 aangenomen.

Het geamendeerde artikel 20 wordt met 7 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 13

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt op welke manier ouderen ingeschaald zullen worden. Ze waarschuwt tegen de Katz-schaal die als verouderd wordt bestempeld. Veel hangt ook af van de persoon die de tests afneemt.

Artikel 13 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 14

De heer *Erik Tack* stelt voor “hulp- en dienstverlening” te specificeren.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt of de maatschappelijke diensten van het ziekenfonds moeten werken voor elke oudere die zich aanbiedt met een zorgvraag. Staat de federale overheid toe dat zij optreden voor niet-leden? Voorwaarde om zich aan te sluiten bij de zorgverzekering van een bepaalde mutualiteit is bijvoorbeeld lid zijn van die mutualiteit. Daarnaast wil de spreker vernemen welk budget vrijgemaakt zal worden voor de maatschappelijke diensten van de ziekenfondsen.

Personen met een zorgbehoefte moeten worden toegeleid naar de georganiseerde thuiszorg. Wordt daarbij rekening gehouden met de voorkeur van de betrokkene? Kan men op verzoek van de betrokkene toeleiden naar een zelfstandige verpleegkundige die geen deel uitmaakt van woonzorgnetwerk?

Artikel 14 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 15

De heer *Erik Tack* vraagt wat in 7° bedoeld wordt met “belemmerende factoren beleidsgericht signaleren”.

Artikel 15 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 16

Amendement nr. 4 van de heer Dehaene, de dames Van der Borgh en Roex, de heer Caron en de dames Claes en Jans strekt ertoe een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt: “Het overleg, vermeld in het eerste lid, 1°, wordt gevoerd in de centrumraad van het lokaal dienstencentrum. De lokale ouderenadviesraad wordt uitgenodigd een vertegenwoordiging af te vaardigen in deze centrumraad.”.

Volgens de heer *Tom Dehaene* dient het aanbieden van activiteiten van algemene informatieve, vormende en recreatieve aard krachtens artikel 16, eerste lid, 1°, in overleg te gebeuren met de lokale verenigingen en organisaties die gelijksoortige activiteiten aanbieden.

Dit overleg is noodzakelijk om te vermijden dat verschillende actoren naast mekaar werken en dat schaarse middelen en mankracht, onder meer ook vrijwilligers, verdeeld zouden worden ingezet.

Vandaar is het aangewezen dat de lokale verenigingen en organisaties die gelijksoortige activiteiten aanbieden in de lokale ouderenadviesraad, vertegenwoordigd kunnen zijn in de centrumraad van het lokaal dienstencentrum en derhalve geconsulteerd worden in de planning van de activiteiten in een werkingsjaar van het dienstencentrum.

Amendement nr. 16 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Het geamendeerde artikel 16 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikelen 17 en 18

De artikelen 17 en 18 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 19

Artikel 19 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 20

Artikel 20 wordt zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 21

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt of een erkend regionaal dienstencentrum een samenwerkingsverband kan afsluiten met kinesitherapeuten om initiatieven te nemen of te ondersteunen die de mobiliteit van gebruikers tot stand brengen of verhogen. Kan dat op zelfstandige basis gebeuren? Wat met de vrije keuze?

Mevrouw *Vera Van der Borgh* is tevreden met het tweede lid van §2.

Artikel 21 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 22 en 23

De artikelen 22 en 23 worden zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 24

Artikel 24 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 25

Amendement nr. 5 van de heren *Pieters* en *Tack*, mevrouw *Van Linter* en de heer *Strackx* strekt ertoe

op de tweede regel de woorden “van 65 jaar of ouder” te schrappen.

De heer *Leo Pieters* zegt dat leeftijdsgrens van 65 jaar arbitrair is. De behoefte aan zorg is niet gerelateerd aan leeftijdscriteria.

Amendement nr. 5 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 25 wordt met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 26

Artikel 26 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 27

De heer *Erik Tack* zegt dat in het voorontwerp van decreet sprake was van ‘specifieke’ in plaats van ‘acute’ situaties. Hij pleit voor het begrip ‘noodsituatie’ omdat ‘acuut’ betekent dat iets plots voorvalt.

Artikel 27 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 28

Artikel 28 wordt zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 28/1 (nieuw)

Amendement nr. 21 van mevrouw *Van Linter* en de heren *Pieters*, *Tack* en *Strackx* strekt ertoe na artikel 28 een artikel 28/1 toe te voegen, dat luidt als volgt: “De Vlaamse Regering streeft naar een eigen programmatie voor centra voor herstelverblijf, en voorziet in een betere geografische spreiding.”.

Mevrouw *Greet Van Linter* zegt dat het ontwerp van decreet het enkel heeft over de bestaande initiatieven, waar een aantal ziekenfondsen voor instaat. De behoefte aan dergelijke herstelverblijven is evenwel hoger dan het aanbod. Bovendien zou de Vlaamse Regering door voor een eigen programmatie te zorgen, meer aandacht kunnen schenken aan de geografische spreiding van deze centra en aldus deze zorg optimaliseren. De spreekster zegt dat ook de Sociaal-

Economische Raad van Vlaanderen (SERV) pleit voor een eigen programmatie.

Amendement nr. 21 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 29

Artikel 29 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 30

Amendement nr. 22 van de heer Tack, mevrouw Van Linter en de heren Strackx en Pieters strekt ertoe op de tweede regel de woorden “van 65 jaar of ouder” en op de laatste regel de woorden “en ouderenzorg” te schrappen.

De heer *Erik Tack* zegt dat een leeftijdsgrens van 65 jaar opleggen arbitrair is. De zorgnood is niet gerelateerd aan leeftijdscriteria.

Amendement nr. 22 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 30 wordt met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikelen 31 en 32

De artikelen 31 en 32 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 33

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt of is ingeschat hoeveel serviceflats assistentiewoning zullen worden. De Vlaamse overheid heeft geïnvesteerd in de serviceflats van vzw's en openbare besturen. Aangezien de regeling wordt gewijzigd, is de vraag of dat een efficiënte investering was. Voorts wil de spreekster vernemen hoe het kwaliteitsverschil tussen erkende en aangemelde assistentiewoningen gevalideerd zal worden.

Amendement nr. 6 van van de heren Pieters, Tack, mevrouw Van Linter en de heer Strackx strekt ertoe

op de vierde regel de woorden “van 65 jaar of ouder” te schrappen.

De heer *Leo Pieters* zegt dat leeftijdsgrens van 65 jaar arbitrair is. De behoefte aan zorg is niet gerelateerd aan leeftijdscriteria.

Amendement nr. 6 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 33 wordt met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 34

Artikel 34 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 35

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt wie de woon-assistent zal betalen. Als de betaling van de woon-assistent wordt geregeld zoals bepaald in artikel 62, is de commerciële sector uitgesloten. Een oplossing daarvoor schuilt in artikel 36: binnen een groep van assistentiewoningen die een functioneel geheel vormen met een woonzorgcentrum en waarvan de uitbating gebeurt door dezelfde rechtspersoon als het woonzorgcentrum, kan de opdracht van een woon-assistent uitgevoerd worden door het personeel van het woonzorgcentrum. Een amendement op artikel 36 moet ervoor zorgen dat een samenwerkingsverband volstaat.

Artikel 35 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 36

Amendement nr. 7 van van de heer Dehaene, de dames Van der Borgh en Roex, de heer Caron en de dames Claes en Jans strekt ertoe artikel 36 te vervangen door wat volgt: “Als een erkend woonzorgcentrum en een erkende groep van assistentiewoningen in elkaars onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn en functioneel een geheel vormen, en als de uitbating van beide voorzieningen door dezelfde rechtspersoon gebeurt of als een erkend woonzorgcentrum en een erkende groep van assistentiewoningen in elkaars

onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn en een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten, dan kan:

- 1° het woonzorgcentrum, zonder zijn erkende capaciteit van woongelegenheid te overschrijden, één of meer assistentiewoningen tijdelijk laten erkennen als woongelegenheid in een woonzorgcentrum;
- 2° de opdracht die een woonassistent uitvoert in de groep van assistentiewoningen, opgenomen worden door het personeel van het woonzorgcentrum;
- 3° de opdracht, vermeld in punt 2°, ook worden opgenomen door personeel van een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg of een erkend lokaal dienstencentrum of een erkend centrum voor kortverblijf, als de dienst of het centrum in de onmiddellijke nabijheid gelegen is van en functioneel een geheel vormt met de groep van assistentiewoningen en door dezelfde rechtspersoon wordt uitgebaat of als de dienst of het centrum in de onmiddellijke nabijheid gelegen is van en een samenwerkingsovereenkomst gesloten heeft met de groep van assistentiewoningen.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor de erkenning, vermeld in het eerste lid, 1°.”

De heer *Tom Dehaene* verduidelijkt dat dit amendement het mogelijk maakt voor erkende woonzorgcentra en groepen van assistentiewoningen die geen functioneel geheel vormen en niet door dezelfde rechtspersoon worden uitgebaat, aan de oudere die in een assistentiewoning verblijft de zorgen te verlenen die hij zou krijgen in een woonzorgcentrum. Als voorwaarde wordt gesteld dat de beide voorzieningen in elkaars nabijheid gevestigd zijn en hierover een samenwerkingsovereenkomst gesloten hebben.

Amendement nr. 36 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Het geamendeerde artikel 36 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen

Artikel 37

Amendement nr. 8 van de heren *Pieters* en *Tack*, mevrouw *Van Linter* en de heer *Strackx* strekt ertoe op de vierde regel de woorden “van 65 jaar of ouder” te schrappen.

De heer *Leo Pieters* zegt dat leeftijdsgrens van 65 jaar arbitrair is. De behoefte aan zorg is niet gerelateerd aan leeftijdscriteria.

Amendement nr. 8 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 37 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 38

Dit artikel bepaalt dat animatie een verplicht onderdeel is van de ouderenzorg. Mevrouw *Vera Van der Borgh* wijst op de implicaties voor de commerciële sector van deze bepaling in combinatie met artikel 62.

Artikel 38 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 39

Amendement nr. 9 van mevrouw *Vogels* strekt ertoe aan het eerste lid een 4° toe te voegen, dat luidt als volgt: “4° streven naar samenwerking met de andere woonzorgvoorzieningen in de buurt waarin ze actief is.”

Mevrouw *Mieke Vogels* motiveert dat het bereikte resultaat voorop moet staan: een samenwerkingsverband van verschillende actoren dat aan de zorgbehoevenden aangepaste en kwalitatieve zorg garandeert. Ze wil concurrentie vermijden in buurten met twee woonzorgcentra. Dit amendement sluit aan bij het amendement van de meerderheid op artikel 36.

Mevrouw *Elke Roex* antwoordt alle partners uit de buurt uitgenodigd moeten worden op het woonzorgnetwerk om te vermijden dat in een buurt twee woonzorgnetwerken ontstaan.

Mevrouw *Mieke Vogels* antwoordt dat artikel 39 over de ouderenvoorzieningen gaat. De ouderenvoorzieningen moeten zich openstellen voor de buurt waarin ze zijn gevestigd, om te evolueren naar een woonzorgcentrum. In dat opzicht is het belangrijk dat ze proberen samen te werken met de andere ouderenvoorzieningen in de buurt.

Amendement nr. 9 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 39 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 40

Amendement nr. 10 van de heren Pieters en Tack, mevrouw Van Linter en de heer Strackx strekt ertoe dit artikel te schrappen.

De heer *Leo Pieters* zegt dat dit artikel zonder voorwerp is als gevolg van de amendementen nrs. 5, 6, 8, 11, 15 en 22 die alle leeftijdsgrenzen schrappen.

Amendement nr. 10 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 40 wordt met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 41

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt hoe een en ander praktische en financieel zal worden verwezenlijkt. Zal een bewoner van een woonzorgcentrum die een beroep doet op thuiszorg tweemaal dezelfde factuur moeten betalen?

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt waarom is gekozen voor de formulering ‘De Vlaamse Regering kan bepalen’. In de meeste artikels komt de formulering ‘De Vlaamse Regering bepaalt’ voor. Wat als de Vlaamse Regering geen initiatief neemt?

Amendement nr. 11 van de heren Pieters en Tack, mevrouw Van Linter en de heer Strackx strekt ertoe in 1° en 2°, op de eerste en tweede regel de woorden “van 65 jaar of ouder” te schrappen.

De heer *Leo Pieters* zegt dat leeftijdsgrens van 65 jaar arbitrair is. De behoefte aan zorg is niet gerelateerd aan leeftijdscriteria.

Amendement nr. 11 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 41 wordt met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 42

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt waarom is gekozen voor de formulering ‘De Vlaamse Regering kan bepalen’. In de meeste artikels komt de formulering ‘De

Vlaamse Regering bepaalt’ voor. Wat als de Vlaamse Regering geen initiatief neemt?

Artikel 42 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 43

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt op welke manier ouderen ingeschaald zullen worden. Ze waarschuwt tegen de Katz-schaal die als verouderd wordt bestempeld. Veel hangt ook af van de persoon die de tests afneemt.

Artikel 43 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 44

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t benadrukt dat alle partners uit de buurt uitgenodigd worden deel te nemen aan de totstandkoming van een woonzorgnetwerk. Samenwerking in het belang van de gebruiker is immers van doorslaggevend belang.

Amendement nr. 12 van de heer Dehaene, de dames Van der Borgh en Roex, de heer Caron en de dames Claes en Jans strekt ertoe het eerste lid te vervangen door wat volgt: “Een woonzorgnetwerk is een buurtgericht functioneel samenwerkingsverband waarin de in de buurt actieve erkende voorzieningen uitgenodigd worden tot participatie en waarin naast een huisarts of huisartsenkring, minstens de volgende voorzieningen effectief participeren:

1° een erkend woonzorgcentrum;

2° een erkend centrum voor kortverblijf;

3° een erkende groep van assistentiewoningen;

4° een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg of een andere erkende thuiszorgvoorziening die zorg aan huis levert.”.

De heer *Tom Dehaene* is van oordeel dat de samenwerking van verschillende zorgactoren in een zorgnetwerk een dynamisch proces moet zijn waarbij men in vertrouwen en met respect voor elkanders vaardigheden, kennis en ervaring zo goed als mogelijk de doel-

stellingen van het netwerk tracht te realiseren. Dit proces zal niet overal gelijklopen. De situatie, zowel aan de aanbod- als aan de vraagzijde, kan immers van regio tot regio, van gemeente tot gemeente of zelfs van wijk tot wijk verschillen. Daarom zal deze netwerkvorming ongetwijfeld best van onder uit, aangepast aan de lokale realiteit en op een ‘organische’ wijze groeien.

Niettemin is het belangrijk dat een woonzorgnetwerk zo veel mogelijk zorgactoren samenbrengt binnen een woonwijk. Vandaar wordt decretaal ingeschreven dat de in het werkgebied van het woonzorgnetwerk aanwezige erkende woonzorgvoorzieningen moeten worden uitgenodigd tot participatie in het woonzorgnetwerk. Zo krijgen partners die constructief wensen mee te werken optimale kansen om effectief te participeren.

Amendement nr. 13 van mevrouw Vogels strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt: “Een woonzorgnetwerk is een buurtgericht functioneel samenwerkingsverband waaraan, naast een huisarts of huisartsenkring, minstens de volgende voorzieningen effectief participeren:

- 1° een erkend woonzorgcentrum;
- 2° een erkend centrum voor kortverblijf of een dagverzorgingscentrum;
- 3° een erkende groep van assistentiewoningen;
- 4° een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg of een andere erkende thuiszorgvoorziening die zorg aan huis levert.

Voor de oprichting van het woonzorgnetwerk worden alle voorzieningen zoals vermeld in artikelen 5, 8, 10, 14, 16, 20, 23, 28, 33, 44, 46 en hoofdstuk IV van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerste-linjegezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders, die in de buurt actief zijn minstens uitgenodigd om te participeren.

Een woonzorgnetwerk heeft als opdracht om de ouderenzorg te optimaliseren door middel van samenwerking en afstemming tussen de leden van het woonzorgnetwerk en de andere woonzorgnetwerken, actief in de buurt.”.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat volgens het ontwerp van decreet een woonzorgnetwerk autonoom bepaalt

welke zorgaanbieders binnen de ouderen- en thuiszorg betrokken worden. Deze optie dreigt te leiden tot een stevige verzuiling en verkokering en gaat in tegen de vernieuwende visie die uitgaat van het lokaal sociaal beleid. Dat is niet wat de ouderen wensen, laat staan wat ze nodig hebben. Het is belangrijk dat alle aanwezige voorzieningen betrokken worden. Dus geen selectie naar ideologie of organiserende instantie.

Ze is van mening dat ook dat voor de erkende voorzieningen “samenwerken met de buurt” niet alleen als werkingsprincipe moet zijn ingeschreven, maar ook samenwerken met de andere actoren in de buurt. Daarenboven denkt ze dat een constructieve partner die wil deelnemen aan het woonzorgnetwerk niet geweigerd mag worden. Dat er tussen de partners in het netwerk goede afspraken moeten worden gemaakt en dat wie die afspraken niet nakomt, geen plaats heeft in het netwerk, is volgens haar evident.

Ze mist daarnaast een aantal cruciale spelers in de partners van de netwerken, zoals de ziekenhuizen, maar ook de Samenwerkingsinitiatieven Thuisverzorging (SIT) en de Samenwerkingsinitiatieven Eerste Lijn (SEL). Een belangrijke vraag is hoe de woonzorgnetwerken zich verhouden tot SIT en SEL.

De spreekster vindt het ook eigenaardig dat samenwerkende partners die om de een of andere reden geen kortverblijf kunnen oprichten (bijvoorbeeld omdat de programmatie door de aangrenzende gemeente is ingenomen), ook geen netwerk kunnen oprichten volgens het ontwerp van decreet. Ze slagen er misschien wel in alle doelstellingen van zo’n netwerk te bereiken zonder deze voorziening. Daarenboven wordt in het ontwerp van decreet nachtopvang ook mogelijk in dagverzorgingscentra, waarbij zij theoretisch dezelfde zorggarantie in deze kunnen bieden als de centra voor kortverblijf. Het aantal en het soort voorzieningen lijkt met andere woorden ondergeschikt aan de bereikte resultaten: zorggarantie en zorgcontinuïteit voor de gebruiker.

Mevrouw *Mieke Vogels* is van oordeel dat haar amendement verder gaat dan het amendement van de meerderheid. Het amendement van de meerderheid sluit concurrentie tussen woonzorgnetwerken niet uit. De beperkte opsomming van het ontwerp van decreet ziet een aantal cruciale actoren zoals de ziekenhuizen over het hoofd. VVSG en enkele andere wezenlijke partners wijzen erop dat de betutteling van de Vlaamse overheid de creativiteit in de weg staat.

De decreetgever moet enkel kwaliteitsdoelstellingen vooropstellen.

De heer *Tom Dehaene* antwoordt dat er niet in elke regio of gemeente een ziekenhuis is. De verplichte partners zijn essentieel voor het zorgnetwerk. De ziekenhuizen worden niet uitgesloten. Minister *Veerle Heeren* wijst aanvullend op het belang dat ziekenhuizen met een afdeling geriatrie betrokken worden in het woonzorgnetwerk.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat niet elke gemeente over erkende bedden voor kortverblijf of dagverzorging beschikt. Het is perfect mogelijk dat de programmatie van een regio door één gemeente wordt ingevuld waardoor de andere gemeenten geen bedden voor kortverblijf of dagverzorging meer kunnen laten erkennen.

De heer *Tom Dehaene* wijst haar erop dat elk rusthuis, los van de programmatie, kortverblijf mag organiseren. Elk woonzorgcentrum mag tot vijf verblijfseenheden dagopvang organiseren.

Minister *Veerle Heeren* zegt dat het kortverblijf een noodzakelijke partner is in het woonzorgnetwerk. In vergelijking met de dagverzorgingscentra zijn de substitutiemogelijkheden door thuiszorgvoorzieningen voor kortverblijf beperkt. Zonder kortverblijf is het niet evident om tijdelijke opvang te organiseren in een residentiële context.

Amendement nr. 12 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Amendement nr. 13 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Het geamendeerde artikel 44 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 45

Artikel 45 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 46

Artikel 46 wordt zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 47

Artikel 47 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 48

Mevrouw *Vera Van der Borgh* is bezorgd over de praktische werking, en over de coördinatie tussen alle voorzieningen binnen een woonzorgnetwerk. De noodzakelijke coördinatie vereist zonder enige twijfel bijkomend personeel. Het beleid legt volgens de spreekster te veel samenwerkingsverbanden op. Het zijn telkens dezelfde partners die moeten vergaderen wat zware gevolgen heeft voor de werkdruk.

Artikel 48 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 49

Artikel 49 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 50

Dit artikel bepaalt de beheersvormen van de erkende thuiszorgorganisaties. Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt of zelfstandige verpleegkundigen die een samenwerkingsverband aangaan als naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid erkend kunnen worden.

Minister *Veerle Heeren* bevestigt dat een dienst voor thuisverpleging ook kan worden erkend wanneer de initiatiefnemer een andere rechtsvorm heeft dan opgesomd in artikel 50. Artikel 50 begint immers met de woorden “Met behoud van de toepassing van artikel 12”, en artikel 12 bevat geen beperkingen op het vlak van de rechtsvorm, maar legt een samenwerkingsakkoord als voorwaarde op. Het blijft dus mogelijk dat een naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid een erkenning verkrijgt, zoals overigens ook nu reeds het geval was in het kader van het erkenningsbesluit van de teams voor thuisverpleging.

Artikel 50 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 51

Artikel 51 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 52

Amendement nr. 14 van de heer Dehaene, de dames Van der Borgh en Roex, de heer Caron en de dames Claes en Jans strekt ertoe een derde zin toe te voegen, die luidt als volgt: “Ze kan bepalen dat die dagverzorgingscentra hun activiteiten ook verrichten voor gebruikers die jonger zijn dan 65 jaar.”.

De heer *Tom Dehaene* motiveert dat artikel 52 de Vlaamse Regering machtigt om specifieke dagverzorgingscentra te erkennen, die niet alle activiteiten verrichten die erkende dagverzorgingscentra minimaal moeten verrichten volgens artikel 26.

Artikel 52 beoogt een rechtsgrond te creëren voor de reguliere erkenning en subsidiëring van de bestaande dagcentra voor palliatieve verzorging. Die centra verstrekken ook aan gebruikers die jonger zijn dan 65 jaar palliatieve zorgen. Aangezien de dagverzorgingscentra ingedeeld zijn bij de ouderenvoorzieningen en die centra zich bijgevolg in principe richten tot gebruikers van 65 jaar of ouder (artikel 25), dient aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid te worden geboden om voor de erkenning van specifieke dagverzorgingscentra af te wijken van de leeftijdseisen.

De heer *Leo Pieters* zegt dat dergelijke uitzonderingen overbodig worden als de amendementen van het Vlaams Belang worden goedgekeurd waardoor de leeftijdsgrens van 65 jaar wordt geschrapt.

De heer *Tom Dehaene* antwoordt dat de dagcentra onder het Ouderendecreet vallen, waardoor een leeftijdsgrens geldt. Er wordt een uitzondering gemaakt voor de palliatieve dagcentra. Voor de reguliere thuiszorg daarentegen geldt de leeftijdsgrens niet.

De heer *Leo Pieters* gaat ervan uit dat het ontwerp van Woonzorgdecreet het Ouderendecreet en het Thuiszorgdecreet vervangt.

De heer *Tom Dehaene* repliceert dat het ontwerp van Woonzorgdecreet een onderscheidt maakt tussen thuiszorgdiensten en de residentiële zorg. Het kan niet de bedoeling zijn rusthuizen te bevolken met mensen die jonger zijn dan 65 jaar. Wie jonger is dan

65 jaar en zorg nodig heeft, kan zich tot andere instellingen richten. Er wordt een uitzondering gemaakt voor de palliatieve dagcentra.

Minister *Veerle Heeren* verwacht dat de leeftijdsgrens op termijn zal worden opgeheven. De heer *Leo Pieters* antwoordt dat een kaderdecreet een visie moet ontwikkelen. Minister *Veerle Heeren* vindt het debat over de tussenschotten zinvol. Op dit ogenblik kunnen ze evenwel nog niet weggewerkt worden.

Amendement nr. 14 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Het geamendeerde artikel 52 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 53

Mevrouw *Greet Van Linter* betreurt dat het tweede lid van paragraaf één, woonzorgcentra uitgebaat door een natuurlijke persoon en bestemd voor maximaal drie personen uitsluit. Gezien het beperkte aantal initiatieven is het betreurenswaardig dat kleine initiatiefnemers worden uitgesloten.

Amendement nr. 15 van de heren Pieters en Tack, mevrouw Van Linter en de heer Strackx strekt ertoe in het tweede lid, op de derde en vierde regel de woorden “van 65 jaar of ouder” te schrappen.

De heer *Leo Pieters* zegt dat leeftijdsgrens van 65 jaar arbitrair is. De behoefte aan zorg is niet gerelateerd aan leeftijdscriteria.

Amendement nr. 15 wordt met 4 stemmen tegen 8 niet aangenomen.

Artikel 53 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 54

Artikel 54 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 55

Artikel 55 wordt zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 56

Artikel 56 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 57

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt in welke gevallen een voorlopige erkenning mogelijk is.

Artikel 57 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 58

Gezien het tekort in Brussel, is de bepaling van paragraaf 4 volgens mevrouw *Greet Van Linter* onhoudbaar.

Artikel 58 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 59

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt naar een timing voor de voorlopige vergunning.

Artikel 59 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 60

De heer *Erik Tack* vraagt waarom een uitzondering wordt gemaakt voor erkende centra voor herstelverblijf en erkende diensten voor thuisverpleging.

Artikel 59 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 61

Amendement nr. 16 van de heer Dehaene, de dames Van der Borgh en Roex, de heer Caron en de dames Claes en Jans strekt ertoe het tweede lid te schrappen.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat artikel 61, tweede lid, bepaalt dat een dienst voor gezinszorg en aanvullende

thuiszorg en een dienst voor logistieke hulp niet kunnen worden gesubsidieerd voor het aanbieden van karweihulp.

In het kader van woonzorg en een optimaal wooncomfort is het echter noodzakelijk om personen met zelfredzaamheidsbeperkingen, indien zij zich niet kunnen beroepen op mantelzorg of vrijwilligerszorg voor het uitoefenen van kleine karweitjes, hierin bij te laten staan door professionelen.

Indien echter de karweihulp door professionelen niet zou worden gesubsidieerd, is het denkbaar dat deze tak onvoldoende ontwikkeling zal kennen als vorm van aanvullende thuiszorg. Derhalve kan het risico ontstaan dat gebruikers die het nodig hebben, deze zorg zouden ontberen. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Daarnaast is het aangewezen om continuïteit te vrijwaren voor de karweihulpen die op dit ogenblik door de Vlaamse overheid gesubsidieerd worden in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2001 tot regeling van de subsidiëring van de diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg.

Amendement nr. 17 van mevrouw Vogels strekt ertoe het tweede lid te schrappen.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat in het ontwerp van Woonzorgdecreet staat dat de karweihulp niet zal worden gefinancierd. De Vlaamse overheid is al jarenlang voorvechter om mensen zo lang mogelijk in de thuissituatie te houden. Daarom wil zij aandringen om de mogelijkheid om karweihulp te financieren, niet uit te sluiten. Karweihulp bij zorgbehoevenden is een bijzonder belangrijke hulpverlening. Zonder karweihulp zouden verschillende zorgbehoevenden sneller moeten verhuizen. Daarnaast wordt de karweihulp momenteel wel gefinancierd voor een aantal diensten voor gezinszorg, door middel van de regulisatie van de DAC'ers (Derde Arbeidscircuit) en de middelen 'jobcreatie'.

Amendement nr. 16 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Door de goedkeuring van amendement nr. 16, is amendement nr. 17 zonder voorwerp geworden.

Het geamendeerde artikel 61 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 62

Amendement nr. 18 van de heer Dehaene, de dames Van der Borght en Roex, de heer Caron en de dames Claes en Jans strekt ertoe in het eerste lid, 2°, te vervangen door wat volgt:

“2° erkende woonzorgnetwerken, waarvan minstens twee participerende voorzieningen, vermeld in artikel 44 een rechtsvorm hebben als vermeld in artikel 63, eerste lid.”.

Artikel 62, eerste lid, 2°, van het ontwerp van Woonzorgdecreet stelt volgens de heer *Tom Dehaene* dat woonzorgnetwerken slechts kunnen worden gesubsidiëerd wanneer ze erkend zijn en de leden een rechtsvorm hebben als vernoemd in artikel 63, eerste lid, dat wil zeggen vzw, provinciebestuur, gemeentebestuur, OCMW, Vlaamse Gemeenschapscommissie, publiekrechtelijke vereniging, vereniging OCMW-wet, Vlaamse Openbare Instelling categorie B of intergemeentelijke samenwerking.

Deze bepaling sluit een woonzorgnetwerk uit van subsidiëring van zodra minstens één lid niet aan de vernoemde rechtsvormen voldoet. Dat is bijvoorbeeld het geval bij participatie van een huisarts, huisartsenkring of commerciële initiatiefnemer.

Gelet op het feit dat het niet de bedoeling kan zijn de subsidiëring van het woonzorgnetwerk uit te sluiten, wanneer één of meerdere van deze initiatiefnemers in het netwerk participeert, vereist artikel 62, eerste lid, 2°, een aanpassing.

Mevrouw *Vera Van der Borght* kan niet aanvaarden dat erkende woonzorgnetwerken uitgesloten worden van subsidiëring van zodra er één commerciële deelnemer toetreedt. Het ontwerp van decreet wil immers samenwerking tussen alle zorgaanbieders stimuleren.

Amendement nr. 18 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Het geamendeerde artikel 62 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 63

Mevrouw *Vera Van der Borght* vraagt bevestiging dat de centra voor herstelverblijf geen bouwsubsidies kunnen krijgen op basis van dit artikel.

Minister *Veerle Heeren* bevestigt dat centra voor herstelverblijf op basis van artikel 63 niet in aanmerking komen voor VIPA-subsidies voor de verblijfseenheden herstelverblijf. Artikel 63 heeft alleen betrekking op woonzorgcentra, dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf.

Amendement nr. 19 van van de heer Dehaene, de dames Van der Borght en Roex, de heer Caron en de dames Claes en Jans strekt ertoe het eerste lid te vervangen door wat volgt: “Subsidies voor het bouwen, het uitbreiden, het verbouwen en het inrichten van woonzorgcentra, dagverzorgingscentra of centra voor kortverblijf, of voor de aankoop van gebouwen die bestemd zijn om als woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf te worden ingericht, of als tegemoetkoming in de kosten van huur, huurkoop, leasing of lening voor het aankopen, het bouwen, het inrichten en het in gebruik nemen van een woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf, kunnen alleen worden verleend voor een woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf dat wordt opgericht door:

1° een initiatiefnemer als vermeld in artikel 50;

2° een intergemeentelijke samenwerking conform het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking.”.

Artikel 63, eerste lid, bepaalt volgens de heer *Tom Dehaene* onder welke rechtsvorm woonzorgcentra, dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf moeten zijn opgericht om voor infrastructuursubsidies in aanmerking te komen. Daarnaast verwijst artikel 62 naar artikel 63, eerste lid, waardoor ook het verkrijgen van werkingssubsidies voor ouderenvoorzieningen afhankelijk wordt gesteld van de oprichtingsvormen zoals opgesomd in artikel 63.

De opsomming in artikel 63, eerste lid, is ten gevolge van een materiële vergissing onvolledig. Bovendien is de bepaling weinig consistent geformuleerd in die zin dat de rechtsvormen, vermeld onder de punten 3° en 4°, al in artikel 50 zijn vermeld en ze bijgevolg beter mee waren opgenomen in de verwijzing naar artikel 50 in punt 1°.

Uiteindelijk komen, naast initiatiefnemers onder de vorm van een intergemeentelijke samenwerking, alle initiatiefnemers die in artikel 50 zijn opgesomd, in aanmerking voor subsidiëring. Vandaar wordt voorgesteld om in artikel 63, eerste lid, integraal te ver-

wijzen naar de initiatiefnemers als vermeld in artikel 50.

Amendement nr. 19 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Het geamendeerde artikel 63 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 64

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt waarom is gekozen voor de formulering ‘De Vlaamse Regering kan bepalen’. In de meeste artikels komt de formulering ‘De Vlaamse Regering bepaalt’ voor. Ze benadrukt dat ze dit artikel nietszeggend vindt. Het klopt dat het Vlaams Brusselfonds investeert in woonzorgzones, maar ook het departement Welzijn dient een inspanning te leveren.

Artikel 64 wordt met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 65

Aangemelde assistentiewoningen hoeven in tegenstelling tot de erkende niet aan alle voorwaarden voor facultatieve zorgverlening te voldoen. Mevrouw *Vera Van der Borcht* betreurt dat beide categorieën zich ‘assistentiewoning’ mogen noemen. Erkende assistentiewoningen zullen immers hogere kwaliteit moeten bieden. Ze hoopt dat ouderen zich bewust zijn van het verschil tussen een aangemelde en een erkende assistentiewoning. De prijzencontrole door FOD Economische Zaken biedt evenwel garanties.

Artikel 65 wordt unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikelen 66 en 67

De artikelen 66 en 67 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 68, 69 en 70

De artikelen 68, 69 en 70 worden zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 71

Artikel 71 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 72

Artikel 72 wordt zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikelen 73, 74 en 75

De artikelen 73, 74 en 75 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 76

Artikel 76 wordt zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 77

Artikel 77 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 78 tot en met 87

De artikelen 78 tot en met 87 worden zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 88

Artikel 88 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 4 aangenomen.

Artikel 89

Artikel 89 wordt zonder opmerkingen unaniem met 12 stemmen aangenomen.

IV.STEMMING

Het geamendeerde ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Tom DEHAENE

Luc MARTENS

Vera VAN DER BORGHT

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° woonzorg: thuiszorg of ouderenzorg;
- 2° thuiszorg: de zorg aan huis of de zorg die er specifiek op gericht is de gebruiker te handhaven in of te laten terugkeren naar zijn natuurlijk thuismilieu;
- 3° natuurlijk thuismilieu: de plaats waar de gebruiker effectief woont of inwoont, met uitsluiting van het centrum voor kortverblijf, vermeld in artikel 30, of het woonzorgcentrum, vermeld in artikel 37;
- 4° ouderenzorg: de zorg die er specifiek op gericht is de levenskwaliteit van gebruikers van 65 jaar of ouder te behouden, te herstellen of te ondersteunen in een thuisvervangend milieu;
- 5° gebruiker: iedere natuurlijke persoon die vanuit een verminderd zelfzorgvermogen een beroep doet op woonzorg;
- 6° zelfzorgvermogen: de beslissingen en de acties die een natuurlijke persoon in het dagelijkse leven kan nemen om te voorzien in zijn eigen basisbehoeften;
- 7° georganiseerde woonzorg: de thuiszorg of ouderenzorg die verstrekt wordt door professionelen en vrijwilligers in een georganiseerd verband;
- 8° vrijwilliger: de natuurlijke persoon die, op vrijwillige basis en onbezoldigd en in een georganiseerd verband, zijn activiteiten uitvoert;
- 9° vrijwilligerszorg: woonzorg die geboden wordt door vrijwilligers;
- 10° mantelzorger: de natuurlijke persoon die vanuit een sociale en emotionele band een of meer personen met verminderd zelfzorgvermogen, niet beroepshalve maar meer dan occasioneel, helpt en ondersteunt in het dagelijkse leven;
- 11° mantelzorg: woonzorg die geboden wordt door mantelzorgers;
- 12° voorziening: een thuiszorgvoorziening of een ouderenvoorziening;
- 13° initiatiefnemer: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die een voorziening uitbaat of zal uitbaten;
- 14° thuiszorgvoorziening: een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, een dienst voor logistieke hulp, een dienst voor oppashulp, een dienst voor thuisverpleging, een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, een lokaal of regionaal dienstencentrum, een dienst voor gastopvang of een centrum voor herstelverblijf;
- 15° gezinszorg: het zorgaanbod dat bestaat uit persoonsverzorging, huishoudelijke hulp en schoonmaakhulp, alsook de daarmee verband houdende algemene psychosociale en pedagogische ondersteuning en begeleiding;
- 16° aanvullende thuiszorg: de zorg die bestaat in het aanbieden van schoonmaakhulp, oppashulp, of karweihulp;
- 17° schoonmaakhulp: het aanbieden van activiteiten die tot doel hebben de woning van de gebruiker te reinigen en er de hygiëne te bevorderen;
- 18° oppashulp: het aanbod dat erin bestaat de gebruiker gezelschap te bieden en toezicht op hem te houden bij afwezigheid of ter ondersteuning van de mantelzorg;
- 19° karweihulp: het uitvoeren van kleine praktische taken in het huishouden of het huis;
- 20° gastopvang: vrijwilligerszorg door een gezin dat of een natuurlijke persoon die, in de verblijfswoning of de eigen aangrenzende woning, opvang biedt aan een gebruiker gedurende een korte periode;
- 21° ouderenvoorziening: een dagverzorgingscentrum, een centrum voor kortverblijf, een groep

van assistentiewoningen of een woonzorgcentrum;

- 22° vereniging: een vereniging van gebruikers en mantelzorgers;
- 23° partnerorganisatie: een rechtspersoon die deskundig is in een bepaald segment van de woonzorg;
- 24° project: een bijzonder initiatief met betrekking tot de woonzorg dat gekenmerkt wordt door een tijdelijk, vernieuwend en experimenteel karakter;
- 25° samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg: een samenwerkingsverband als vermeld in artikel 2, 11°, van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders;
- 26° buurthulp: het organiseren en ondersteunen van activiteiten en initiatieven die het sociale netwerk, de communicatie en het veiligheidsgevoel versterken;
- 27° sociale netwerkvorming: het uitbouwen van sociale contacten en gemeenschapsvorming;
- 28° centrumraad: adviesraad opgericht door een lokaal dienstencentrum met als opdracht advies uit te brengen over de algemene werking van het lokaal dienstencentrum.

HOOFDSTUK II

Doelstelling en werkingsprincipes van de woonzorg

Artikel 3

Dit decreet regelt de aanmelding, de erkenning en de subsidiering van voorzieningen in de georganiseerde woonzorg.

Het heeft als doel de levenskwaliteit van de gebruiker te waarborgen door:

- 1° het ondersteunen van de zelfzorg en/of de mantelzorg;
- 2° het verlenen van gedifferentieerde en gespecialiseerde vormen van woonzorg;
- 3° het bevorderen van de samenwerking en de afstemming tussen de verschillende actoren binnen de woonzorg.

Artikel 4

Erkende voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen nemen de volgende werkingsprincipes in acht:

- 1° de toegankelijkheid van de woonzorg waarborgen zonder discriminatie op grond van ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging of lidmaatschap of enig ander criterium op grond waarvan kan worden gediscrimineerd;
- 2° door de gebruiker, in voorkomend geval de mantelzorgers, gevraagd en aanvaard zijn;
- 3° oog hebben voor de hele zorgsituatie, inclusief palliatie;
- 4° naar aard, tijdstip, plaats, duur en intensiteit het best aangepast zijn aan de behoeften van de gebruiker;
- 5° de persoonlijke levenssfeer van de gebruiker en zijn mantelzorgers eerbiedigen zonder discriminatie op grond van ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging of lidmaatschap of enig ander criterium op grond waarvan kan worden gediscrimineerd;
- 6° de persoonlijke autonomie en zelfverantwoordelijkheid van de gebruiker en zijn mantelzorgers vrijwaren, ondersteunen en stimuleren;
- 7° maximaal een beroep doen op het zelfzorgvermogen en de zelfredzaamheid van de gebruiker en zijn mantelzorgers, rekening houdend met hun draagkracht;
- 8° de gebruiker en zijn mantelzorgers informeren over de mogelijkheden en beperkingen van de woonzorg en van eventuele andere hulp- en dienstverlening;
- 9° de communicatie tussen gebruiker, mantelzorgers en voorziening stroomlijnen om de gebruiker en zijn mantelzorgers naar de gepaste zorg te kunnen toeleiden;
- 10° bijzondere aandacht besteden aan gebruikers die een verhoogd risico lopen op verminderde welzijnschansen;
- 11° bijzondere aandacht hebben voor diversiteit;
- 12° bijzondere aandacht besteden aan specifieke doelgroepen;

- 13° de door de Vlaamse Regering bepaalde prijsvorming voor de gebruikers naleven, inclusief de tarieven voor de persoonlijke bijdragen die zijn vastgesteld ter uitvoering van artikel 70;
- 14° een beleid ontwikkelen rond ethisch verantwoord zorg;
- 15° de vrijwilligerszorg stimuleren, organiseren of samenwerkingsverbanden aangaan met organisaties die vrijwilligerszorg aanbieden;
- 16° de inspraak van de gebruikers organiseren;
- 17° belemmerende factoren in het aanbieden van de woonzorg beleidsgericht signaleren;
- 18° programma's ontwikkelen rond vorming, training en systemen van intervisie ter bevordering van de deskundigheid van personeel en management.

HOOFDSTUK III

Opdrachten en activiteiten
van voorzieningen, woonzorgnetwerken
en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers

AFDELING I

Voorzieningen

ONDERAFDELING I

Dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg

Artikel 5

Een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg is een voorziening die als opdracht heeft, aan gebruikers met een verminderd zelfzorgvermogen:

- 1° persoonsverzorging en huishoudelijke hulp aan te bieden;
- 2° aanvullende thuiszorg aan te bieden, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband.

Artikel 6

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet die dienst ten minste de volgende zorgverlening aanbieden:

- 1° persoonsverzorging;
- 2° huishoudelijke hulp;
- 3° algemene psychosociale en pedagogische ondersteuning en begeleiding, die verband houden met de activiteiten, vermeld in punt 1° en 2°;
- 4° schoonmaakhulp, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband.

Artikel 7

Met behoud van de toepassing van artikel 6 kan een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband, karweihulp en oppashulp aanbieden.

ONDERAFDELING II

Dienst voor logistieke hulp

Artikel 8

Een dienst voor logistieke hulp is een voorziening die als opdracht heeft aan gebruikers met een verminderd zelfzorgvermogen schoonmaakhulp aan te bieden.

Artikel 9

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkende dienst voor logistieke hulp moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid kan een erkende dienst voor logistieke hulp, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband, karweihulp aanbieden.

ONDERAFDELING III

Dienst voor oppashulp

Artikel 10

Een dienst voor oppashulp is een voorziening die als opdracht heeft de vraag naar en het aanbod van oppashulp te coördineren in samenwerking met vrijwilligers.

Artikel 11

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkende dienst voor oppashulp moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet die dienst ten minste de vraag naar en het aanbod van oppashulp coördineren.

ONDERAFDELING IV

Dienst voor thuisverpleging

Artikel 12

Een dienst voor thuisverpleging is een organisatie van verpleegkundigen waarvan de werking is vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst en die, naast de coördinerende verpleegkundigen, minstens vijf voltijdse verpleegkundigen of het equivalent daarvan telt, die in dienstverband of met een zelfstandig statuut verpleegkundige activiteiten in het natuurlijke thuismilieu van de gebruiker uitoefenen.

Artikel 13

Met behoud van de toepassing van artikel 48, tweede lid, bepaalt de Vlaamse Regering voor een erkende dienst voor thuisverpleging welke gegevens de overeenkomst, vermeld in artikel 12, moet bevatten. In elk geval moet die overeenkomst minstens de volgende gegevens bevatten:

- 1° de permanentieregeling van de verpleegkundigen;
- 2° het aanleggen en bewaren van een gebruikersdossier, met eerbied voor de persoonlijke levenssfeer van de gebruiker;

3° het verplichte gebruik van steriel materiaal;

4° de verplichte aanwezigheid van het nodige materiaal dat voor de verzorging aan huis wenselijk is.

Het gebruikersdossier, vermeld in het eerste lid, 2°, is het document dat per gebruiker, op basis van een evaluatie van het zelfzorgvermogen en een omschrijving van de zorgvraag, weergeeft welke passende zorg de dienst voor thuisverpleging voorziet aan te bieden of nodig acht en dat kan worden bijgestuurd in functie van de evoluerende zorgbehoefte. Dit dossier moet de uitwisseling van gegevens tussen de verpleegkundigen van de dienst mogelijk maken met als doel de hulpverlening aan de gebruiker continu en optimaal te laten verlopen.

ONDERAFDELING V

Dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds

Artikel 14

Een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds is een voorziening die als opdracht heeft hulp- en dienstverlening te bieden aan gebruikers en aan hun mantelzorgers, in het bijzonder als zij door ziekte, handicap, ouderdom of vanuit sociale kwetsbaarheid blijvend of tijdelijk problemen ondervinden.

Artikel 15

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkende dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet die dienst ten minste de volgende activiteiten verrichten:

- 1° ondersteuning bieden bij het oriënteren van hulp- en zorgvragen van gebruikers of mantelzorgers op basis van vraagverheldering en vraagverduidelijking, of die personen naar de georganiseerde thuiszorg toeleiden;
- 2° door informatie, advies, ondersteuning en bemiddeling de gebruikers en mantelzorgers in staat stellen hun rechten maximaal uit te putten en maximaal toegang te hebben tot zorg;
- 3° administratieve en psychosociale ondersteuning aanbieden, als de draagkracht of vaardigheden

van de gebruikers of mantelzorgers ontoereikend zijn;

- 4° het zelfzorgvermogen als vermeld in artikel 2, 5°, van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders, evalueren;
- 5° gebruikers met een indicatie van verminderd zelfzorgvermogen proactief benaderen;
- 6° in complexe zorgsituaties of als een wijziging van zorgvorm wenselijk is, de mogelijkheid tot langdurige begeleiding en ondersteuning aanbieden, waarbij de gebruiker in elke fase van zijn persoonlijke zorgtraject een beroep kan doen op een professionele zorgverlener;
- 7° belemmerende factoren beleidsgericht signaleren.

ONDERAFDELING VI

Lokaal en regionaal dienstencentrum

Artikel 16

Een lokaal dienstencentrum is een voorziening die als opdracht heeft aan de gebruikers:

- 1° activiteiten van algemene informatieve, vormende en recreatieve aard aan te bieden om de zelfredzaamheid en het sociale netwerk van de gebruikers te versterken, in overleg met lokale verenigingen en organisaties die gelijksoortige activiteiten aanbieden;
- 2° hulp bij activiteiten van het dagelijkse leven aan te bieden.

Het overleg, vermeld in het eerste lid, 1°, wordt gevoerd in de centrumraad van het lokaal dienstencentrum. De lokale ouderenadviesraad wordt uitgenodigd een vertegenwoordiging af te vaardigen in deze centrumraad.

Artikel 17

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkend lokaal dienstencentrum moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet dat cen-

trum, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband, ten minste de volgende activiteiten verrichten:

- 1° activiteiten van algemeen informatieve, vormende en recreatieve aard organiseren;
- 2° hygiënische zorg aanbieden;
- 3° warme maaltijden aanbieden;
- 4° hulp bieden bij het boodschappen doen;
- 5° buurthulp aanbieden;
- 6° initiatieven nemen of ondersteunen die de mobiliteit van de gebruikers tot stand brengen of verhogen.

Artikel 18

Met behoud van de toepassing van artikel 17 kan een erkend lokaal dienstencentrum personenalarmtoestellen uitlenen en een personenalarmcentrale organiseren, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband.

Bovendien kan een erkend lokaal dienstencentrum dat in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad werkzaam is, een multidisciplinair overleg coördineren conform artikel 21, §2.

Artikel 19

Met behoud van de toepassing van artikel 4 hanteert een erkend lokaal dienstencentrum bij de uitvoering van zijn opdracht de volgende werkingsprincipes:

- 1° een maximale laagdrempeligheid waarborgen;
- 2° bijzondere aandacht besteden aan het voorkomen van vereenzaming door te werken aan het behoud en herstel van het sociale netwerk;
- 3° bijzondere aandacht besteden aan de toegankelijkheid van het zorgaanbod voor nieuwkomers en etnisch-culturele minderheden.

Artikel 20

Een regionaal dienstencentrum is een voorziening die als opdracht heeft:

- 1° aan de gebruikers, mantelzorgers en vrijwilligers groepsgerichte activiteiten van algemeen informatieve en vormende aard aan te bieden;
- 2° aan de gebruikers, mantelzorgers en vrijwilligers objectief advies te verlenen over het volledige aanbod van materiële hulp en immateriële hulp- en dienstverlening;
- 3° materiële en immateriële hulp- en dienstverlening binnen het bereik te brengen van gebruikers en mantelzorgers;
- 4° de vrijwilligerszorg te organiseren en te ondersteunen door vraag en aanbod op elkaar af te stemmen, vorming aan de vrijwilligers aan te bieden en in specifieke zorgsituaties de samenwerking tussen organisaties van vrijwilligerszorg te bewerkstelligen.

Artikel 21

§1. De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkend regionaal dienstencentrum moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet dat centrum, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband, ten minste de volgende activiteiten verrichten:

- 1° verschillende soorten hulpmiddelen voor de gebruiker of ter ondersteuning van specifieke thuiszorgsituaties uitlenen en daarover advies verstrekken;
- 2° in specifieke zorgsituaties advies geven over materiële hulp en immateriële hulp- en dienstverlening;
- 3° informatie- of vormingscursussen voor mantelzorgers organiseren;
- 4° informatie- of vormingscursussen voor vrijwilligers organiseren;
- 5° voorlichtingscursussen voor gebruikers organiseren;
- 6° de vraag naar en het aanbod van vrijwilligerszorg op elkaar afstemmen;
- 7° personenalarmtoestellen uitlenen en een personenalarmcentrale organiseren;

- 8° advies geven over aanpassingen aan de woning en over technologische aanpassingen;
- 9° ergotherapeutische begeleiding aanbieden;
- 10° initiatieven nemen of ondersteunen die de mobiliteit van de gebruikers tot stand brengen of verhogen.

§2. Met behoud van de toepassing van §1 coördineert een erkend regionaal dienstencentrum een multidisciplinair overleg voor gebruikers met een langdurig ernstig verminderd zelfzorgvermogen, als bij de hulp- en dienstverlening aan die gebruikers, naast mantelzorg, ook verschillende professionele zorgverleners uit de thuiszorg of vrijwilligers betrokken zijn. Die coördinatie omvat het bieden van organisatorische en administratieve ondersteuning, het voorzitten van het overleg en het bewaken van de voortgangscntrole van het overleg. Ze verloopt op basis van een samenwerkingsverband met een samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg.

In afwijking van het eerste lid kan het regionaal dienstencentrum optioneel een multidisciplinair overleg coördineren voor de gebruikers die verblijven in een gemeente waar een andere zorgaanbieder een samenwerkingsverband voor die coördinatie heeft gesloten met het samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg.

Artikel 22

Met behoud van de toepassing van artikel 21 kan een erkend regionaal dienstencentrum gebruikers begeleiden bij de aanpassing van hun woning. Die begeleiding kan bestaan in advies over een of meer mogelijke uitvoerders van de aanpassingswerkzaamheden, de begeleiding bij de uitvoering van die werkzaamheden en bij de praktische en administratieve formaliteiten die met de aanpassing van de woning gepaard gaan.

ONDERAFDELING VII

Dienst voor gastopvang

Artikel 23

Een dienst voor gastopvang is een voorziening, georganiseerd door een thuiszorgvoorziening die volgens

dit decreet is erkend, en die als opdracht heeft de vraag naar en het aanbod van gastopvang te coördineren in samenwerking met gastgezinnen.

Artikel 24

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkende dienst voor gastopvang moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet die dienst ten minste de vraag naar en het aanbod van gastopvang coördineren.

ONDERAFDELING VIII

Dagverzorgingscentrum

Artikel 25

Een dagverzorgingscentrum is een voorziening die als opdracht heeft, de gebruiker van 65 jaar of ouder in daartoe bestemde lokalen, dagverzorging, alsook geheel of gedeeltelijk, de gebruikelijke persoonsverzorging en huishoudelijke hulp te bieden.

Artikel 26

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkend dagverzorgingscentrum moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet dat centrum ten minste de volgende activiteiten verrichten:

- 1° hygiënische en verpleegkundige hulp- en dienstverlening aanbieden;
- 2° activering, ondersteuning en revalidatie aanbieden;
- 3° animatie en creatieve ontspanning organiseren;
- 4° psychosociale ondersteuning aanbieden.

Artikel 27

In acute situaties kan een erkend dagverzorgingscentrum ook nachtopvang aanbieden. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden daarvan.

ONDERAFDELING IX

Centrum voor herstelverblijf

Artikel 28

Een centrum voor herstelverblijf is een voorziening die als opdracht heeft, aan gebruikers die een heelkundige ingreep hebben ondergaan of aan een ernstige aandoening hebben geleden, die gepaard ging met een ziekenhuisopname of een langdurige onderbreking van de normale activiteiten, in daartoe bestemde lokalen, tijdelijke opvang te bieden opdat ze opnieuw zelfstandig kunnen functioneren in het natuurlijke thuismilieu.

Artikel 29

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkend centrum voor herstelverblijf moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet dat centrum ten minste de volgende activiteiten verrichten:

- 1° verblijf aanbieden;
- 2° ondersteunende activiteiten aanbieden tot versterking van de lichamelijke en geestelijke toestand van de gebruikers;
- 3° revalidatie aanbieden;
- 4° hygiënische en verpleegkundige hulp- en dienstverlening aanbieden.

ONDERAFDELING X

Centrum voor kortverblijf

Artikel 30

Een centrum voor kortverblijf is een voorziening waar aan gebruikers van 65 jaar of ouder ofwel gedurende een beperkte periode dag en nacht ofwel alleen 's nachts huisvesting en ouderenzorg wordt aangeboden.

Artikel 31

De Vlaamse Regering bepaalt waaruit de ouderenzorg, aangeboden door een erkend centrum voor kortverblijf, bestaat. In elk geval moet die ouderenzorg ten minste bestaan uit:

- 1° de ouderenzorg, vermeld in artikel 38, 1° tot en met 5°;
- 2° crisisopvang.

Artikel 32

Een erkend centrum voor kortverblijf kan alleen worden uitgebaat in daartoe bestemde lokalen van een erkend woonzorgcentrum of van een erkend centrum voor herstelverblijf, door een initiatiefnemer die in het bezit is van een erkenning van een woonzorgcentrum of van een centrum voor herstelverblijf.

ONDERAFDELING XI

Groep van assistentiewoningen

Artikel 33

Een groep van assistentiewoningen is een voorziening die bestaat uit een of meer gebouwen die functioneel een geheel vormen en waar, onder welke benaming ook, aan gebruikers van 65 jaar of ouder die er zelfstandig verblijven in individuele aangepaste woon-eenheden, huisvesting wordt gegeven en ouderenzorg waarop zij facultatief een beroep kunnen doen.

Artikel 34

De Vlaamse Regering bepaalt waaruit de ouderenzorg, aangeboden door een erkende groep van assistentiewoningen, bestaat. In elk geval moet die ouderenzorg ten minste bestaan uit:

- 1° aangepaste huisvesting;
- 2° ouderenzorg die, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband, op verzoek van de gebruiker wordt aangeboden afhankelijk van de vastgestelde behoeften;

3° het scheppen van voorwaarden tot sociale netwerkvorming;

4° onmiddellijke hulp in noodsituaties.

Artikel 35

In een groep van assistentiewoningen is een woon-assistent aanwezig die de sociale netwerkvorming tussen de bewoners faciliteert en stimuleert en die aanspreekbaar is voor de bewoners.

Artikel 36

Als een erkend woonzorgcentrum en een erkende groep van assistentiewoningen in elkaars onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn en functioneel een geheel vormen, en als de uitbating van beide voorzieningen door dezelfde rechtspersoon gebeurt of als een erkend woonzorgcentrum en een erkende groep van assistentiewoningen in elkaars onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn en een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten, dan kan:

- 1° het woonzorgcentrum, zonder zijn erkende capaciteit van woongegelegenheid te overschrijden, één of meer assistentiewoningen tijdelijk laten erkennen als woongegelegenheid in een woonzorgcentrum;
- 2° de opdracht die een woonassistent uitvoert in de groep van assistentiewoningen, opgenomen worden door het personeel van het woonzorgcentrum;
- 3° de opdracht, vermeld in punt 2°, ook worden opgenomen door personeel van een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg of een erkend lokaal dienstencentrum of een erkend centrum voor kortverblijf, als de dienst of het centrum in de onmiddellijke nabijheid gelegen is van en functioneel een geheel vormt met de groep van assistentiewoningen en door dezelfde rechtspersoon wordt uitgebaat of als de dienst of het centrum in de onmiddellijke nabijheid gelegen is van en een samenwerkingsovereenkomst gesloten heeft met de groep van assistentiewoningen.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor de erkenning, vermeld in het eerste lid, 1°.

ONDERAFDELING XII

Woonzorgcentrum

Artikel 37

Een woonzorgcentrum is een voorziening die bestaat uit een of meer gebouwen die functioneel een geheel vormen en waar, onder welke benaming ook, aan gebruikers van 65 jaar of ouder, die er permanent verblijven, in een thuisvervangend milieu huisvesting en ouderenzorg wordt aangeboden.

Artikel 38

De Vlaamse Regering bepaalt waaruit de ouderenzorg, aangeboden door een erkend woonzorgcentrum, bestaat. In elk geval moet die ouderenzorg ten minste bestaan uit:

- 1° aangepaste huisvesting;
- 2° de gebruikelijke gezins- en huishoudelijke zorg;
- 3° hygiënische en verpleegkundige zorg, in voorkomend geval van gedifferentieerde en gespecialiseerde aard;
- 4° (re)activering en psychosociale ondersteuning;
- 5° animatie en sociale netwerkvorming.

ONDERAFDELING XIII

Specifieke bepalingen met betrekking tot sommige voorzieningen

Artikel 39

Met behoud van de toepassing van artikel 4 neemt een erkende ouderenvoorziening de volgende werkingsprincipes in acht:

- 1° sociale netwerkvorming stimuleren;
- 2° streven naar integratie in en samenwerking met de buurt waarin ze actief is;

3° aandacht hebben voor animatie en ontspanning.

Bovendien zorgt een erkend woonzorgcentrum ervoor dat een voor zorgverleners toegankelijk zorg- en begeleidingsplan voor elke gebruiker wordt opgesteld en bijgewerkt. Het zorg- en begeleidingsplan heeft tot doel de zorgverlening aan de gebruiker continu en op maat te laten verlopen in functie van diens evoluerende zorgbehoeften.

Artikel 40

Uitzonderlijk en onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, kan in een erkende ouderenvoorziening ook aan gebruikers, jonger dan 65 jaar, ouderenzorg aangeboden worden.

Artikel 41

De Vlaamse Regering kan bepalen onder welke voorwaarden een erkend woonzorgcentrum:

- 1° binnen zijn gebouwen ook aan gebruikers van 65 jaar of ouder die er niet gehuisvest zijn, ouderenzorg als vermeld in artikel 38, 2°, 3°, 4° en 5°, kan aanbieden;
- 2° ook buiten zijn gebouwen aan gebruikers van 65 jaar of ouder ouderenzorg als vermeld in artikel 38, 2°, 3° en 4°, kan aanbieden.

Die voorwaarden hebben onder meer betrekking op de te verrichten activiteiten, de kenmerken van de gebruikers en de noodzakelijke afstemming met andere zorgverleners.

Artikel 42

De Vlaamse Regering kan bepalen onder welke voorwaarden erkende thuiszorgvoorzieningen ook activiteiten kunnen verrichten voor gebruikers in dagverzorgingscentra, centra voor kortverblijf en woonzorgcentra.

Die voorwaarden hebben onder meer betrekking op de te verrichten activiteiten, de kenmerken van de gebruikers en de noodzakelijke afstemming met andere zorgverleners.

Artikel 43

De voorzieningen indiceren de behoeften van de gebruiker, rekening houdend met diens zelfzorgvermogen en met de beschikbare mantelzorg en de behoefte aan ondersteuning ervan. De Vlaamse Regering bepaalt de vorm en de voorwaarden van de indicatiestelling.

AFDELING II

Woonzorgnetwerken

Artikel 44

Een woonzorgnetwerk is een buurtgericht functioneel samenwerkingsverband waarin de in de buurt actieve erkende voorzieningen uitgenodigd worden tot participatie en waarin naast een huisarts of huisartsenkring, minstens de volgende voorzieningen effectief participeren:

- 1° een erkend woonzorgcentrum;
- 2° een erkend centrum voor kortverblijf;
- 3° een erkende groep van assistentiewoningen;
- 4° een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg of een andere erkende thuiszorgvoorziening die zorg aan huis levert.

Een woonzorgnetwerk heeft als opdracht om de ouderenzorg te optimaliseren door middel van samenwerking en afstemming tussen de leden van het woonzorgnetwerk.

Artikel 45

De Vlaamse Regering bepaalt welke taken een erkend woonzorgnetwerk moet verrichten om zijn opdracht uit te voeren. In elk geval moet een woonzorgnetwerk ten minste:

- 1° afspraken maken tussen ten minste de verschillende leden van het woonzorgnetwerk met het oog op doelmatigheid, doeltreffendheid en continuïteit van de ouderenzorg;

- 2° een gezamenlijk aanbod van ouderenzorg organiseren;
- 3° de toegang tot de ouderenzorg faciliteren met behulp van één aanmelding;
- 4° acute zorgvragen beantwoorden;
- 5° ervoor zorgen dat de leden van het woonzorgnetwerk in onderling overleg en in voorkomend geval gezamenlijk personeel en expertise inzetten;
- 6° ervoor zorgen dat de leden van het woonzorgnetwerk onder elkaar de informatie uitwisselen die noodzakelijk is voor het verlenen van ouderenzorg aan elke gebruiker in het werkgebied van het woonzorgnetwerk.

AFDELING III

Verenigingen van gebruikers en mantelzorgers

Artikel 46

Een vereniging van gebruikers en mantelzorgers heeft als opdracht de gebruikers en hun mantelzorgers te ondersteunen en hun gemeenschappelijke belangen te onderkennen en te behartigen.

Artikel 47

De Vlaamse Regering bepaalt welke activiteiten een erkende vereniging moet verrichten om haar opdracht uit te voeren. In elk geval moet die vereniging ten minste de volgende activiteiten verrichten:

- 1° op regelmatige basis actief overleg plegen met de aangesloten leden;
- 2° aan de leden een informatieblad of een daarmee gelijkgestelde publicatie met relevante informatie voor gebruikers en mantelzorgers ter beschikking stellen;
- 3° initiatieven waarbij contact tussen gebruikers en mantelzorgers centraal staat, organiseren of eraan deelnemen;

- 4° de problemen van de gebruikers en de mantelzorgers inventariseren;
- 5° probleemsituaties aan de overheid signaleren;
- 6° de belangen van de gebruikers en mantelzorgers verdedigen.

HOOFDSTUK IV

Erkenning, programmatie, voorafgaande vergunning en subsidiëring

AFDELING I

Erkenning

ONDERAFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 48

De Vlaamse Regering erkent voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen.

De bepalingen van artikel 4 en hoofdstuk III gelden als erkenningsvoorwaarden. De Vlaamse Regering kan aanvullende erkenningsvoorwaarden vastleggen met inachtneming van de bepalingen van artikel 4 en hoofdstuk III. Die voorwaarden hebben onder meer betrekking op:

- 1° de hulp- en dienstverlening;
- 2° het personeel;
- 3° de werking;
- 4° de infrastructuur;
- 5° de wederzijdse rechten en plichten van voorziening en gebruikers;
- 6° het behandelen van de klachten van de gebruikers;
- 7° de initiatiefnemer of zijn vertegenwoordiger, die geen strafrechtelijke veroordeling mag hebben

opgelopen voor feiten die verband houden met het aanbieden of organiseren van woonzorg.

De Vlaamse Regering bepaalt de erkenningsprocedure die de mogelijkheid bevat om een bezwaar in te dienen. Ze kan voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen alleen erkennen als ze passen in de programmatie die van toepassing is.

Artikel 49

De Vlaamse Regering kan andere dan de in dit decreet vermelde vormen van huisvesting, verzorging en dienstverlening aan gebruikers, georganiseerd door een erkende voorziening, erkennen. De Vlaamse Regering legt de erkenningsvoorwaarden vast met inachtneming van de werkingsprincipes, vermeld in artikelen 4 en 39.

ONDERAFDELING II

Specifieke bepalingen voor thuiszorgvoorzieningen en verenigingen

Artikel 50

Met behoud van de toepassing van artikel 12 kunnen thuiszorgvoorzieningen en verenigingen alleen worden erkend als ze door de volgende initiatiefnemers zijn opgericht:

- 1° een vereniging zonder winstoogmerk;
- 2° een provinciebestuur;
- 3° een gemeentebestuur;
- 4° een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 5° de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- 6° een publiekrechtelijke vereniging;
- 7° een vereniging, opgericht conform artikel 118, hoofdstuk XIIbis of hoofdstuk XIIter van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 8° een ziekenfonds;

- 9° een openbare instelling van categorie B als vermeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Artikel 51

In afwijking van artikel 50 kan een dienst voor logistieke hulp alleen worden erkend als hij is opgericht:

- 1° door een gemeentebestuur of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat niet in het bezit is van een erkenning voor een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg;
- 2° door een andere instantie dan die, vermeld in het eerste lid, die niet in het bezit is van een erkenning als dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg en die op datum van de inwerkingtreding van artikelen 8 en 9 gesubsidieerd wordt met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2001 tot regeling van de subsidiëring van de diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg.

ONDERAFDELING III

Specifieke bepalingen voor ouderenvoorzieningen en woonzorgnetwerken

Artikel 52

In afwijking van artikel 48, tweede lid, kan de Vlaamse Regering dagverzorgingscentra erkennen die voor een door haar te bepalen categorie van gebruikers sommige van de activiteiten, vermeld in artikel 26, verrichten. In dat geval bepaalt de Vlaamse Regering de activiteiten die de dagverzorgingscentra minimaal moeten verrichten en kan ze voor die centra aangepaste erkenningsvoorwaarden vastleggen. Ze kan bepalen dat die dagverzorgingscentra hun activiteiten ook verrichten voor gebruikers die jonger zijn dan 65 jaar.

Artikel 53

§1. Een woonzorgcentrum, een dagverzorgingscentrum en een centrum voor kortverblijf mogen pas worden uitgebaat nadat de Vlaamse Regering ze heeft erkend.

Het eerste lid geldt niet voor een woonzorgcentrum dat wordt uitgebaat door een natuurlijke persoon en dat bestemd is om maximaal drie gebruikers van 65 jaar of ouder te huisvesten.

§2. De erkenning moet worden vermeld op alle officiële stukken die uitgaan van een voorziening waarvoor erkenning verplicht is met toepassing van §1.

Artikel 54

Verscheidende vestigingen van eenzelfde soort ouderenvoorziening, die door eenzelfde initiatiefnemer worden uitgebaat en binnen een redelijke afstand van elkaar liggen, kunnen als één ouderenvoorziening erkend worden onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt.

Artikel 55

Als de initiatiefnemer van een erkend centrum voor kortverblijf dat in een erkend woonzorgcentrum gevestigd is, een aantal woongelegenheden van het woonzorgcentrum aanwendt voor het centrum voor kortverblijf, zodat de reële capaciteit van het woonzorgcentrum daalt, dan wordt de erkende capaciteit van het woonzorgcentrum teruggebracht tot die reële capaciteit.

Als een erkend centrum voor kortverblijf in een woonzorgcentrum gevestigd is, wordt de erkenning als centrum voor kortverblijf beschouwd als een bijzondere erkenning als woonzorgcentrum en kan de initiatiefnemer de erkende woongelegenheden binnen het centrum voor kortverblijf uitsluitend gebruiken voor opnames in kortverblijf.

Artikel 56

Een erkende ouderenvoorziening wordt uitgebaat door één enkele natuurlijke persoon of rechtspersoon. Die is zowel verantwoordelijk voor het opnamebeleid als voor de organisatie van de zorg- en dienstverlening.

Artikel 57

De ouderenvoorzieningen waarvoor voor de eerste maal een aanvraag tot erkenning wordt ingediend, kunnen voorlopig erkend worden in afwachting van

een erkenning als vermeld in artikel 48. De voorlopige erkenning geldt voor een periode van een jaar die aanvangt op de dag van de ontvangst van de aanvraag. Ze kan eenmaal worden verlengd met een jaar. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor een voorlopige erkenning en de verlenging ervan, evenals de procedure die de mogelijkheid bevat om een bezwaar in te dienen. Ze bepaalt de gevolgen van de voorlopige erkenning.

Een ouderenvoorziening kan slechts voorlopig worden erkend als ze past in de programmatie die op haar van toepassing is.

AFDELING II

Programmatie en voorafgaande vergunning

Artikel 58

§1. Met behoud van de toepassing van §2 en §3 bepaalt de Vlaamse Regering de programmatie van de voorzieningen, de woonzorgnetwerken en de verenigingen. De programmatie bepaalt, met het oog op een evenredige spreiding afhankelijk van de behoeften, aan de hand van objectief meetbare criteria, de planning in de tijd en ruimte van ofwel het maximale aantal voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen, ofwel het maximale aantal plaatsen in voorzieningen, ofwel het maximale aantal subsidiabele uren woonzorg die een voorziening mag aanbieden ofwel het maximale aantal subsidiabele personeelsleden van een voorziening.

De Vlaamse Regering stelt per type van voorziening en voor de woonzorgnetwerken en verenigingen, de programmatie vast en kan zo nodig een werkgebied bepalen waar de activiteiten hoofdzakelijk plaatsvinden. De Vlaamse Regering kan specifieke regels bepalen voor de dagverzorgingscentra, vermeld in artikel 52.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt aan de hand van objectief meetbare criteria de programmatie voor de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen zodat ofwel elk erkend ziekenfonds ofwel elke

erkende landsbond van ziekenfondsen een proportioneel aandeel in die programmatie heeft.

§3. Het aantal woongelegenheden kortverblijf bedraagt minstens drie per gemeente. In elk woonzorgcentrum of centrum voor herstelverblijf kan minstens een woongelegenheden kortverblijf worden uitgebaut. Voor woonzorgcentra of centra voor herstelverblijf met minder dan veertig woongelegenheden, zijn er maximaal drie woongelegenheden kortverblijf; voor woonzorgcentra of centra voor herstelverblijf met veertig woongelegenheden of meer zijn er maximaal tien woongelegenheden kortverblijf.

§4. Het aantal plaatsen in een dagverzorgingscentrum bedraagt minstens vijf per gemeente.

Artikel 59

Het bouwen of verbouwen van een ouderenvoorziening die aan erkenning onderworpen is of die de initiatiefnemer wil laten erkennen, het als dusdanig inrichten of in gebruik nemen van een bestaand gebouw, het verplaatsen van de activiteiten en het verhogen van de capaciteit van zulke voorziening zijn onderworpen aan de voorafgaande vergunning van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering legt de procedure daarvoor vast, die de mogelijkheid bevat om een bezwaar in te dienen.

De voorafgaande vergunning kan alleen worden verleend als het initiatief past in de programmatie, vermeld in artikel 58, en past in het kader van de globale zorgstrategische visie, waarvan de elementen door de Vlaamse Regering worden bepaald. Die elementen hebben onder meer betrekking op de woonzorgbehoeften, de wijze waarop woonzorg zal worden aangeboden, de plaats van het initiatief binnen het geheel van bestaande woonzorgvoorzieningen en andere welzijnsvoorzieningen en zorgverleners en de samenwerking met die voorzieningen en zorgverleners.

Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing voor een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, een lokaal dienstencentrum, een regionaal dienstencentrum en een centrum voor herstelverblijf, dat de initiatiefnemer wil laten erkennen.

AFDELING III

Subsidiëring

ONDERAFDELING I

Algemene bepaling

Artikel 60

De Vlaamse Regering kan, binnen de begrotingskredieten, een jaarlijkse subsidie verlenen aan erkende voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen, met uitzondering van erkende centra voor herstelverblijf en erkende diensten voor thuisverpleging.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de aanvraag, de vaststelling, de toekenning en de vereffening van de subsidie.

De Vlaamse Regering kan subsidievoorwaarden vastleggen.

ONDERAFDELING II

Specifieke bepalingen voor thuiszorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers

Artikel 61

Bij het bepalen van de subsidie aan een thuiszorgvoorziening of vereniging legt de Vlaamse Regering de activiteiten vast die de voorziening of vereniging moet verrichten, alsook de personeelsformatie die ze moet inzetten, de kwaliteitseisen waaraan ze moet voldoen en de resultaten die ze moet bereiken.

ONDERAFDELING III

Specifieke bepalingen voor ouderenvoorzieningen en woonzorgnetwerken

Artikel 62

De Vlaamse Regering kan subsidies voor de organisatie en het aanbod van de ouderenzorg, vermeld in hoofdstuk III en artikel 49, verlenen aan:

1° erkende ouderenvoorzieningen waarvan de initiatiefnemer een rechtsvorm heeft als vermeld in artikel 63, eerste lid;

2° erkende woonzorgnetwerken, waarvan minstens twee participerende voorzieningen, vermeld in artikel 44 een rechtsvorm hebben als vermeld in artikel 63, eerste lid.

Die subsidies kunnen pas worden toegekend aan de voorzieningen en woonzorgnetwerken als ze, naast de erkenningsvoorwaarden, aan aanvullende kwaliteitseisen voldoen. De Vlaamse Regering bepaalt die kwaliteitseisen op basis van objectieve parameters, overwogen uit algemeen belang, die ten minste rekening houden met:

1° de reële inzet van personeel in de voorziening;

2° de vorming en bijscholing van personeel;

3° het prijzenbeleid;

4° het opnamebeleid.

Artikel 63

Subsidies voor het bouwen, het uitbreiden, het verbouwen en het inrichten van woonzorgcentra, dagverzorgingscentra of centra voor kortverblijf, of voor de aankoop van gebouwen die bestemd zijn om als woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf te worden ingericht, of als tegemoetkoming in de kosten van huur, huurkoop, leasing of lening voor het aankopen, het bouwen, het inrichten en het in gebruik nemen van een woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf, kunnen alleen worden verleend voor een woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf dat wordt opgericht door:

1° een initiatiefnemer als vermeld in artikel 50;

2° een intergemeentelijke samenwerking conform het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid moet het woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf aan de volgende voorwaarden voldoen om voor subsidiëring in aanmerking te komen:

- 1° passen in het kader van het programma dat door de Vlaamse Regering wordt vastgesteld;
- 2° beantwoorden aan de voorwaarden die de Vlaamse Regering vastlegt.

AFDELING IV

Specifieke regeling met betrekking tot Brussel-Hoofdstad

Artikel 64

De Vlaamse Regering kan voor de voorzieningen, verenigingen en woonzorgnetwerken in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad specifieke programmatie, vergunnings-, erkennings- en subsidievoorwaarden bepalen.

HOOFDSTUK V

Aanmelding

Artikel 65

Iedereen die woonzorg als vermeld in artikelen 5, 8, 10, 14, 16, 20, 23, 28, 33, 44 of 46, wil aanbieden of organiseren, moet zich vooraf bij de Vlaamse Regering aanmelden. Die aanmeldingsplicht geldt ook voor wie woonzorg als vermeld in artikel 37 wil aanbieden of organiseren en niet aan erkenning onderworpen is conform artikel 53, §1.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedureregels voor de aanmelding.

Een aan de Vlaamse Regering gerichte aanvraag voor een voorafgaande vergunning of voor een erkenning wordt met een aanmelding gelijkgesteld.

Artikel 66

§1. De aanmelding heeft tot gevolg dat de ambtenaren, vermeld in artikel 72, toegang hebben tot de gebouwen van de thuiszorgvoorzieningen of de gebouwen waarin ouderenzorg verstrekt wordt.

Die ambtenaren zien erop toe dat de woonzorg wordt verstrekt met inachtneming van de persoonsrechten

van de gebruikers. Meer bepaald gaan ze na of de lichamelijke, morele en psychische integriteit en de veiligheid van de gebruikers gewaarborgd wordt. Daarnaast zien ze erop toe dat de woonzorg verloopt op een verantwoorde en transparante wijze en tegen een redelijke prijs.

§2. Inbreuken op de verplichtingen, vermeld in §1, tweede lid, worden vastgesteld in een proces-verbaal dat bewijskracht heeft tot het tegenbewijs.

Bij ernstige inbreuken op die verplichtingen kan de Vlaamse Regering de nodige maatregelen nemen om tot sluiting van de gebouwen, vermeld in §1, eerste lid, over te gaan. De Vlaamse Regering regelt de procedure die de mogelijkheid bevat om een bezwaar in te dienen. Artikel 74, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VI

Registratie

Artikel 67

De erkende voorzieningen verzamelen op een gecoördineerde, systematische wijze kwantitatieve gegevens over de gebruikers, hun mantelzorgers, de aard van de zorgvraag, de geboden woonzorg en het effect van de geboden woonzorg.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de registratie en de verwerking van die gegevens, inclusief gegevens als vermeld in artikelen 6 en 7 van de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, met zorg voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de gebruikers en mantelzorgers.

De gegevensregistratie en -verwerking hebben tot doel over gegevens, nodig voor de zorgverlening aan de gebruiker, te beschikken zodat die zorgverlening door de voorziening zelf of in samenwerking met andere erkende voorzieningen zo optimaal mogelijk kan worden afgestemd op de evoluerende zorgbehoeften van de gebruiker en het zorgverleningstraject per gebruiker kan worden bewaakt. Ze hebben eveneens tot doel aan de Vlaamse overheid gegevens te bezorgen om haar in staat te stellen haar woonzorgbeleid af te stemmen op de evoluerende maatschappelijke behoeften.

HOOFDSTUK VII

Partnerorganisaties en projecten

Artikel 68

Om de professionaliteit en de kwaliteit van de woonzorg te stimuleren kan de Vlaamse Regering een convenant afsluiten met bepaalde partnerorganisaties en in voorkomend geval hun werkgebied voor de uitvoering van dat convenant bepalen.

Alleen een partnerorganisatie waarmee de Vlaamse Regering een convenant sluit, komt in aanmerking voor subsidiëring binnen de begrotingskredieten. Dat convenant omvat minstens:

- 1° een beleidsplan voor de duurtijd van het convenant met:
 - a) de resultaatsgebieden voor de uitvoering van het convenant;
 - b) de indicatoren met betrekking tot de resultaatsgebieden;

2° de bepaling van de subsidie-enveloppe;

3° de subsidievoorwaarden en -bepalingen.

Het met de partnerorganisatie afgesloten convenant of het beleidsplan vermeldt in elk geval de aard van de deskundigheid van de partnerorganisatie, aan welke doelgroepen de partnerorganisatie minstens ondersteuning biedt en welke opdrachten ze heeft ten aanzien van de Vlaamse overheid.

Artikel 69

De Vlaamse Regering kan, onder de voorwaarden die ze bepaalt en binnen de begrotingskredieten, een subsidie verlenen voor projecten rond de woonzorg.

HOOFDSTUK VIII

Financiële bepalingen met betrekking tot de thuiszorg

Artikel 70

De persoonlijke bijdrage die de erkende thuiszorgvoorzieningen aan de gebruiker aanrekent, is gerela-

teerd aan de financiële draagkracht van de gebruiker. Om de financiële draagkracht te bepalen wordt ten minste rekening gehouden met het inkomen en de gezinssamenstelling. De Vlaamse Regering bepaalt de tarieven en stelt de nadere regels vast.

Artikel 71

Met het oog op de financiële toegankelijkheid van de thuiszorg wordt een systeem van maximumfactuur in de thuiszorg ingesteld.

Dit systeem houdt in dat er een grens wordt gesteld aan de persoonlijke bijdragen van de gebruiker. Deze grens is afhankelijk van de financiële draagkracht van de gebruiker.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden om in aanmerking te komen voor die maximumfactuur in de thuiszorg en stelt de nadere regels vast. In de mate dat de persoonlijke bijdragen van de gebruiker hoger zijn dan de grens, vermeld in het tweede lid, gebeurt de betaling of terugbetaling ervan ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK IX

Toezicht, wijziging, schorsing, intrekking en verval van de erkenning en sluiting

AFDELING I

Toezicht

Artikel 72

De Vlaamse Regering organiseert het toezicht op de naleving van de bepalingen in dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

De ambtenaren die met het toezicht belast zijn, hebben het recht elke voorziening, vereniging of partnerorganisatie als vermeld in artikel 68, tweede lid, en elk woonzorgnetwerk te bezoeken. De voorzieningen, verenigingen, partnerorganisaties en zorgnetwerken stellen aan die ambtenaren alle gegevens ter beschikking die voor het toezicht noodzakelijk zijn. Ze staan die ambtenaren toe om ter plaatse de naleving van de bepalingen, vermeld in het eerste lid, te verifiëren en alle stappen te ondernemen die daarvoor nodig zijn.

Van hun vaststellingen maken de ambtenaren, vermeld in het tweede lid, een verslag op. Het verslag heeft bewijskracht tot het tegenbewijs. Van het verslag wordt een afschrift gestuurd naar de voorziening, vereniging of partnerorganisatie, of naar het woonzorgnetwerk.

AFDELING II

Wijziging, schorsing en intrekking van de erkenning en sluiting

Artikel 73

De Vlaamse Regering kan, volgens de regels die ze bepaalt, de erkenning wijzigen, alsook de erkenning schorsen of intrekken als de erkende voorzieningen, woonzorgnetwerken of verenigingen de erkenningsvoorwaarden niet naleven. Die regels bevatten de mogelijkheid om een bezwaar in te dienen.

De Vlaamse Regering vermindert de subsidie of ze vordert de subsidie terug volgens de regels die ze bepaalt, als die voorzieningen, woonzorgnetwerken of verenigingen de subsidievoorwaarden niet naleven.

Artikel 74

De intrekking van de erkenning van een woonzorgcentrum als vermeld in artikel 53, §1, van een dagverzorgingscentrum of van een centrum voor kortverblijf heeft van rechtswege de sluiting van die voorziening tot gevolg.

De Vlaamse Regering kan de sluiting bevelen van een woonzorgcentrum als vermeld in artikel 53, §1, van een dagverzorgingscentrum of van een centrum voor kortverblijf, als het niet erkend is. Ze bepaalt daarvoor de procedure die de mogelijkheid bevat om een bezwaar in te dienen.

De sluiting houdt in dat het centrum niet langer mag worden uitgebaat. De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels met betrekking tot de sluiting.

Artikel 75

Als na de inwerkingtreding van de sluiting van een woonzorgcentrum, een dagverzorgingscentrum of

een centrum voor kortverblijf wordt vastgesteld dat de uitbating ervan niet werd stopgezet, gaat de burgemeester, op schriftelijk verzoek van de Vlaamse Regering, over tot de effectieve sluiting, onverminderd de bevoegdheid die door de nieuwe Gemeentewet aan de burgemeester werd verleend. Hij beveelt de stopzetting van de activiteiten en, in voorkomend geval, de ontruiming van de gebouwen, en verzegelt de gebouwen.

Die maatregelen worden uitgevoerd op kosten en risico van de natuurlijke persoon of rechtspersoon die het woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf uitbaat. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure daarvan.

AFDELING III

Verval van de erkenning

Artikel 76

De erkenning van een centrum voor kortverblijf vervalt van rechtswege:

- 1° als het woonzorgcentrum waarin het centrum gevestigd is, zijn erkenning verliest of gesloten wordt;
- 2° als het centrum voor herstelverblijf waarin het centrum gevestigd is, zijn erkenning verliest.

HOOFDSTUK X

Sancties

Artikel 77

Met behoud van de toepassing van artikelen 73, 74 en 75, naargelang van het geval, kan een administratieve geldboete van 500 tot 5000 euro worden opgelegd aan:

- 1° degene die de hulp- en dienstverlening, vermeld in dit decreet, aanbiedt of organiseert zonder zich aangemeld te hebben conform artikel 65;
- 2° degene die met overtreding van artikel 59 een dagverzorgingscentrum, een centrum voor kort-

verblijf of een woonzorgcentrum als vermeld in artikel 53, §1, bouwt, een bestaand gebouw als zodanig inricht of in gebruik neemt, of de opnamecapaciteit ervan verhoogt zonder daarvoor een voorafgaande vergunning te hebben verkregen;

- 3° de uitbater van een erkend woonzorgcentrum, dagverzorgingscentrum of centrum voor kortverblijf dat door de Vlaamse overheid werd aangemaand om binnen een bepaalde termijn aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in de aanmaning, te voldoen en dat binnen die termijn aan die voorwaarden niet voldoet.

In afwijking van het eerste lid kan een administratieve geldboete van 2000 tot 5000 euro per uitgebatede woongelegenheden worden opgelegd aan degene die zonder erkenning een dagverzorgingscentrum, een centrum voor kortverblijf of een woonzorgcentrum als vermeld in artikel 53, §1, uitbaat.

De administratieve geldboete kan worden opgelegd binnen een termijn van zes maanden, te rekenen vanaf de dag van de vaststelling van de inbreuk door de ambtenaren, vermeld in artikel 72, en nadat de betrokkene werd gehoord. Als een administratieve geldboete wordt opgelegd, vermeldt de beslissing het bedrag, de wijze waarop en de termijn waarbinnen die moet worden betaald. De kennisgeving van de beslissing aan de betrokkene vermeldt de wijze waarop en de termijn waarbinnen beroep ingesteld kan worden tegen de beslissing.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het opleggen en het betalen van de administratieve geldboete. Ze wijst de ambtenaren aan die de geldboete kunnen opleggen.

De betrokkene kan op straffe van verval van het recht tot het instellen van een beroep binnen een termijn van vijftien dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing waarbij hem een administratieve geldboete wordt opgelegd, tegen die beslissing bij de politierechtbank beroep aantekenen met een verzoekschrift. Dat beroep schorst de uitvoering van de beslissing.

De ambtenaren, vermeld in het vierde lid of, in geval van beroep, de politierechtbank kan bij verzachtende omstandigheden het bedrag van de opgelegde administratieve geldboete verminderen, zelfs tot onder het toepasselijke minimumbedrag.

Als de betrokkene weigert de administratieve geldboete te betalen, wordt ze bij dwangbevel ingevor-

derd. De Vlaamse Regering wijst de ambtenaren aan die een dwangbevel kunnen geven en uitvoerbaar verklaren. Een dwangbevel wordt betekend bij deurwaardersexploot met bevel tot betaling.

De vordering tot voldoening van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van de beslissing, vermeld in het derde lid, of in geval van beroep, vanaf de datum van de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden, vermeld in artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

HOOFDSTUK XI

Wijzigingsbepalingen

AFDELING I

Wijzigingen in het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden

Artikel 78

In artikel 7 van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden, gewijzigd bij de decreten van 16 maart 1999 en 2 juni 2006, worden de woorden “artikel 5, §1, van de decreten inzake voorzieningen voor bejaarden, gecoördineerd op 18 december 1991” vervangen door de woorden “artikel 63, eerste lid, van het Woonzorgdecreet van [...]” en wordt het woord “rusthuis” telkens vervangen door het woord “woonzorgcentrum”.

Artikel 79

In artikel 7ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 2 juni 2006, worden de woorden “een rusthuis zoals bedoeld in artikel 2, 6°, van de decreten inzake voorzieningen voor bejaarden, gecoördineerd op 18 december 1991” vervangen door de woorden “een woonzorgcentrum als vermeld in artikel 37 van het Woonzorgdecreet van [...]” en worden de woorden “artikel 5, §1, van de decreten inzake voorzieningen voor bejaarden, gecoördineerd op 18 december 1991” vervangen door de woorden “artikel 63, eerste lid, van het voormelde Woonzorgdecreet”.

AFDELING II

Wijzigingen in het decreet van 19 december 1997
betreffende het algemeen welzijnswerk

Artikel 80

In artikel 2 van het decreet van 19 december 1997
betreffende het algemeen welzijnswerk worden de
volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 2° worden de woorden “centrum voor
algemeen welzijnswerk in het kader van de zieken-
fondsen,” geschrapt;
- 2° punt 4° wordt opgeheven.

Artikel 81

In hoofdstuk II, afdeling 3, van hetzelfde decreet
wordt onderafdeling B, bestaande uit artikel 6, opge-
heven.

Artikel 82

In artikel 15, §2, van hetzelfde decreet worden de vol-
gende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt de zin “Niettemin wordt
de programmatie inzake de op basis van artikel 6
erkende centra voor algemeen welzijnswerk in het
kader van de ziekenfondsen gebaseerd op objec-
tieve parameters derwijze dat elk erkend zieken-
fonds recht heeft op een proportioneel aandeel in
de programmatie.” geschrapt;
- 2° het tweede lid wordt opgeheven.

AFDELING III

Wijzigingen in het decreet van 3 maart 2004
betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg
en de samenwerking tussen de zorgaanbieders

Artikel 83

In artikel 2 van het decreet van 3 maart 2004 betref-
fende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwer-

king tussen de zorgaanbieders worden de volgende
wijzigingen aangebracht:

- 1° er wordt een punt 2°bis ingevoegd, dat luidt als
volgt:
“2°bis dienst maatschappelijk werk van het zie-
kenfonds: een dienst maatschappelijk werk
van het ziekenfonds als vermeld in het
Woonzorgdecreet van [...];”;
- 2° punt 13° wordt opgeheven;
- 3° punt 15° wordt vervangen door wat volgt:
“15° regionaal dienstencentrum: een regionaal
dienstencentrum als vermeld in het Woon-
zorgdecreet van [...];”.

Artikel 84

In artikel 12, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet wor-
den de woorden “en de ziekenfondsdiensten voor
maatschappelijk werk en woonondersteuning” ver-
vangen door de woorden “, de regionale diensten-
centra en de diensten maatschappelijk werk van de
ziekenfondsen”.

Artikel 85

In artikel 26 van hetzelfde decreet wordt het tweede
lid opgeheven.

HOOFDSTUK XII

Slotbepalingen

Artikel 86

De Vlaamse Regering regelt de opheffing van elk van
de bepalingen van de volgende decreten:

- 1° de decreten inzake de voorzieningen voor oude-
ren, gecoördineerd op 18 december 1991, gewij-
zigd bij de decreten van 23 februari 1994, 15 juli
1997, 14 juli 1998 en 13 juli 2007;
- 2° het decreet van 14 juli 1998 houdende de erken-
ning en de subsidiëring van verenigingen en wel-

zijnsvoorzieningen in de thuiszorg, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999 en 13 juli 2007.

De Vlaamse Regering stemt de opheffing, vermeld in het eerste lid, af op de inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet.

Artikel 87

De Vlaamse Regering bepaalt de noodzakelijke overgangsmaatregelen met behoud van de toepassing van artikel 88.

Artikel 88

§1. De rusthuizen, serviceflatgebouwen en woningcomplexen met dienstverlening en centra voor kortverblijf, die op datum van de inwerkingtreding van artikelen 30 tot en met 32, artikelen 33 tot en met 35 of artikelen 37 en 38 erkend zijn, blijven gedurende vijf jaar verder erkend volgens de regels die voor die datum van toepassing waren, tenzij hun erkenning voordien afloopt of wordt ingetrokken.

Als ze volgens de bepalingen van dit decreet niet aan erkenning onderworpen zijn, kunnen ze verzoeken om hun erkenning in te trekken.

§2. De rusthuizen, serviceflatgebouwen en woningcomplexen met dienstverlening en centra voor kortverblijf, die op datum van de inwerkingtreding van artikelen 30 tot en met 32, artikelen 33 tot en met 35 of artikelen 37 en 38, een aanvraag tot erkenning of verlenging van erkenning hebben ingediend, kunnen voor ten hoogste vijf jaar erkend worden volgens de regels die voor die datum van toepassing waren.

§3. Procedures met betrekking tot de schorsing of intrekking van de erkenning van een rusthuis, serviceflatgebouw of woningcomplex met dienstverlening of centrum voor kortverblijf, waarin op datum van inwerkingtreding van artikel 73 een voornemen tot schorsing of intrekking formeel is betekend, worden voortgezet volgens de regels die voor die datum van toepassing waren.

§4. Personen onder de 65 jaar, die op de datum van de inwerkingtreding van artikelen 30 tot en met 32, artikelen 33 tot en met 35 of artikelen 37 en 38, verblijven in een rusthuis, serviceflatgebouw of woningcomplex met dienstverlening of centrum voor

kortverblijf, worden van rechtswege geacht ouderen te zijn.

§5. Serviceflatgebouwen als vermeld in artikel 7, §1, van het decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001, kunnen verder erkend worden of blijven volgens de regels die van toepassing waren vóór de inwerkingtreding van artikelen 33 tot en met 35.

Artikel 89

De Vlaamse Regering stelt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding vast.

De Vlaamse Regering kan de bepalingen van artikel 4, van hoofdstuk III, afdeling I, onderafdeling XIII, van hoofdstukken IV, V, VI, VIII, IX en X, per soort van voorziening, voor verenigingen of woonzorgnetwerken afzonderlijk in werking laten treden.
